

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Lalkraštis

LEITUVIU SOCIJALISTU SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 40. Philadelphia, Pa. 1 d. Spalio, [October] 1909 m. Met. V.

Darbininku Sandaros Galybe.

KOVA darbininkų su kapitalizmu ir vienus, ir kitus verčia organizuotis. Kapitalistai prieš darbininkų vienybę stato savo klesos vienybę arba solideriškumą, pasinaudodami pavyzdžiu darbininkų klesos organizacijos bendro šelpimosi. Negalima užgint, kad kapitalistų klesa pasidėkvojant tarnaujančiam šiandien jai mokslui ir savo reiklų supratmui, išsidirbo sau geras priemones, leidžiančias kol kas pasekmingai kovoti prieš darbininkų klesos reikalavimus. Užgriebę į savo rankas valdžią ir įstatus, kapitalistų klesa gali šiandien, jei ne ugnim ir kardui, tai badu priversti daug savo skaitlingumu didesnį priešą—darbininkų klesą, prie pasidavimo ir prie leidimo viešpatauti ant didžiulios mažumai. Nes darbininkų klesa da nesupranta savo tikrų siekių ir neina ji vienu keliu kovoje su savo priešu, vien prislaiiko įvairių pakraipų, kas ir silpnina darbininkų klesos galybę.

Teip abelnai šiandien persistato dalykų stovis visur...

Beabejo toks stovis, ta situacija sistematiškai keičiasi ir persikeist turės, nes kapitalistiškas solidariskumas ir darbininkų klesą mokina, kad tik per pasaulio darbininkų tarptautišką vienybę bus galima prieiti prie neabejotinos pergalės. Pakol darbininkiškas solidariskumas nepasirodys kiekvienam pasaulio darbininkų judėjime, kiekvienoj ekonomiškoj ir politiškoj kovoje, pakol solidariskumas ar sandara nesusiriš vienybės viso pasaulio kovojančio proletarijato, patol kova negal but pasekminga.

Švedijos darbininkų streikas ištikro geriau, negu kada nors pirma, parodė kapitalistų klesos solidariskumą, bet sykiu kovojantis proletarijatas gavo patėmyti ir silpnas kapitalistiškos klesos puses. Aiškiai pasirodė, kad kapitalistų klesos solidariskumas remiasi internacijonališkais principais. Grėšiantis Švedijos kapitalistams pavojus garsiais aidais atsimušė į ausis viso pasaulio organizuotų kapitalistų. Štai prieš nesenai mes amerikiečiai galėjome čia pas save pastebėti faktą kapitalistiško solidariskumo, o sykiu ir kapitalistų klesos begalę. Matėm, kaip ir šio mūsų krašto kapitalistiškoji valdžia stengėsi paduot savo ranką Rusijos kruvinamjam carui, Meksikos kruvinamjam Diazui, o pastaroju laiku vėl Švedijos kapitalistams, idant nuslopinti revoliucijinį liaudies judėjimą, kuris teip bausis yra kapitalizmui. Sulyg tikrų žinių aplaikytų nuo kompetentiškų ypatų, atevystės valdyba New Yorke aplaikiusi iš Washingtono įsakymą, idant kuoveikiausiai užsiimtų suėmimu Švedijos darbininkų atstovo Tholino ir išsiųstų atgal į Europą. Tačiau pirm negu valdžia gavo nuo Švedijos valdžios paliepinimą neleist į Jungtines Valstybes Tholiną, šis jau buvo Amerikoj ir pildė čia savo pasiunti nystės pareigas. Tiesa, nepradėjo jis, kaip buvo pranešta Washingtono valdžiai, platinti anarchistišką propagandą, bet tik tarpe susipratusių Amerikos proletarų įieškojo pagalbos kovo jantiems prieš kapitalistų klesą savo broliams Švedijoj. Jis mat kapitalistams pavojingas, nes žinomas yra Švedijos socia-

BELAWSKI
t. Philadelphia.
(AS SALIUNAS.

Lietuviški kvėpentioj gerai, geriausia deginė McElroy, Troiner ir kitu. Linksmu vieta, geras patarimas, grina lietuviška kalba.

Kownacki

St., Philadelphia, Pa.
s ir Vynycza
koniski ir urozbe
kieriai, Arilke ir
unkykit pas tautę

14-20
d 2500 A.
es ZYNKAS
LIP ROVNO
PHILADELPHIA, Pa.
iš ryto. Nuo 2 iki 12
no 6 iki 8 vakar.
t rusiškai ir lenkiškai.

listų partijos narys kaip energiškas veikėjas. Jis sykiu su draugu J. Sandgreenu pribuvo į čia, kad Jungtinių Valstybių organizuotam proletarijatiui tikrai perstatyti Švedijos darbininkų kovą ir kalbint prie darbininkiško solidariskumo. Amerikos valdžia susiprato, kad savo įsakymu padarė kompromitaciją kvailybę, jei ne ką daugiau, ir nutilo. Jungtinių Valstybių socialistai nedaleis niekad prie tokio kapitalistų solidariskumo akto ir tai Washingtono valdžia žinodama, kad tai būtų atkartojimu Pureno istorijos, nesiryžta kol kas kęstis ant laisvės. Areštavimas, Tholino visam pasaulio proletarijatiui žinomo Švedijos darbininkų atstovo, su žaibo smarkumu aplėktų aidais visą pasaulį ir amerikoniškai valdžiai atneštų viso pasaulio liaudies panieką ir protestą. Taigi vietoje atsiekti savo tikslą, kapitalistai tuo savo mindžiojimu teisių tik labiau sukeltų prieš save kovotojus už teisę ir laisvę. Ir čia tai matome kapitalistų klesos silpną pusę. Matome, kad jie nors ir turi savo rankose valdžią, nors susirišę į tarptautišką savo klesos sandaros vienybę, tačiau prieš darbininkiškos sandaros vienybę atvirai išžengti jie neišdrįsta. Ar matant tuos faktus mes darbininkai negalim suprasti ko mums reikia, ką turime daryti?

Bet eikime toliaus, tēmykime į kapitalistų klesos sandarą, rupinkimės tą sandarą vykdyt tarp savęs ir jieskant savo priešuose silpnų pusių, kovoti už proletarijato reikalus ir idėją.

Švedijos kapitalistų organizacijos vadovas Sydow prieš kelias dienas išleido į tą organizaciją atsišaukimą arba apyskaitą iš kovos stovio. Sydow išrodo nepaprastus nuostolius kokius streikas padarė kapitalizmui, jau tai per išlaidas tos kovos reikalams, jau tai per produkcijos sustojimą. Čia pat pasakyta, kad beapsėkmingai labai daug pinigų praleista už sienio laikraščių papirkimui, idant skelbtų melagingas apie Švedijos streiką žinias. Tas faktas išveda į aiškų dalyką, dėlko laikraščiai tarnaujanti kapitalistams skelbė melą apie Švedijos streiką. Ir čia pasirodo silpna kapitalistų pusė: negali jie jau apmuilininimais savo priešams akių pasinaudoti, nes susipratęs viso pasaulio proletarijatas, laiko sargybą ir atskleidžia pasauliui visas nieksiškas kapitalistų gudrybes ir pastangas dėl darbininkų vergimo.

Švedijos streiko vadovai priėmę streikui kitokią negu bu pirmsnioji taktiką, uždavė smugį organizuotiems kapitalistams. Nepriklausančių prie kapitalistiško sindikato pramonijos šakų darbininkai sugrįžo darban ir prigelbsti tiems, kurie dirbo susirišusių sandara kapitalistų dirbtuvė ir fabrikuose. Nepriklausmingų fabrikantų pramonė pilnam judėjime kapitalistų-sindikalistų fabrikai stovi apmirę. Streikuojančius Švedijos darbininkus tat šelpia dirbantieji draugai ir pasaulio proletarijatas, suprantantis svarbumą tos kovos. Ir čia kapitalistiškas solidariskumas pasilieka be galės, nors laikosi užsispyrime, nes bijosi parodyt kovojančiam proletarijatiui tą savo nebegalę, kad nepaskatinti darbininkų prie tvirtesnio sandara susirišimo. Darbininkų solidariskumas neapveikiamas. Darbininkų vienybė neturi savo tiek silpnų pusių, kurias kapitalizmas savo naudai galėtų sunaudot. Švedijos streikas kovojančiam už socializmą, už netikusio surėdymo pa-

naikinimą, proletarijatiui davė progą užduoti organizuotam kapitalizmui skaudų smugį. Dideliai nusikalstame prieš žmoniją, jeigu prie uždavimo to smugio nepisidėtumėm.

J. B. S.

ŠVEDIJOS KARŽYGIAI.

Jau antras mėnuo Švedijoje eina kova tarpe darbininkų ir kapitalistų-fabrikantų,—kova: laimėti ar žūti. Švedijos darbininkai su neišreiškiamą drąsa ir pasišventimu įstengia jau antras mėnuo kovoti su savo išnaudotojais, nežiūrint nė to, kad ir badanti tenka...

Buržuaziškoji gi presa, kaip Švedijos, teip ir kitų šalių, stengiasi ardyti darbininkų vienybę, garsindama, kad nesą tarpe darbininkų vienybės, ir, kad darbininkai grįšta vėl prie darbo pamatę socialistų agitacijos blogas pasekmes...

Net ir mūsų pusiau civilizuotasis Jezuitas «Katalikas» tyčiojasi iš Švedijos alkstančių darbininkų, kurie yra pasiryžę geriaus badauti, negu pralaimėti pradėtąją kovą. Štai keli «tiesos perlaimų» Jezuito («Redakcijos patėmijimai» N36): „... streikieriai nieko nelaimėję grįšta ant darbo (Hmm... Ar «ant darbo» ir galima grįšiti?... Ar ne geriau būtų: prie darbo! S. Strazdas) ir apsimą dirbti dar už mažesnes mokesčius, negu pirmiau. Tikras tiems žmonėms vargas, o vis klausant socialistų prižadėjimų, nei kuomet negalimų išpildyt...? Koks pasityčiojimas!... Bet... Juk tai kapitalizmo ir klerikalizmo «plunksnos bernų» darbas... Švedijos darbininkų judėjimo jok neįstengs užslėpti prieš pasaulį, o labiausia prieš internacinionalinį proletarijată. Internacinionalistkasis proletarijatas neduos badu išmirti Švedijos karžygiams, kovojantiems už laimingesnę ateitį, neduos mirti ir pralaimėti tiems, kurie parodo darbininkų klesai visame pasaulyje, kad pas ją yra galybė, ir, kad tik nuo jos prigulti tokių Jezuitų «Katalikų» ir jo apginamų chirurgų-kapitalistų laimė.

Kad geriaus apšviesti Švedijos darbo milžinų drąsą ir pasišventimą jų kovoj su išnaudotojais—privesiu čia iš Berlio «Vorwarts'o» korespondento žodžius, kuris rašo iš Stokholmo (Švedijos sostmiciestis) į «Vorwarts'a» No. 201, Rugpiučio 29 d. š. m. sekančiais*):

„Jei apie karžygius aš noriu kalbėti, apie tyklus, aukaujančius save karžygius,—nereik skambančių frazų, nereik patos, nereik lyriško sajasmo. Pilką ir paprastą jų gyvenimą aš noriu atidengti ir kas pervirš to, tą jums patiems reikia atjausti.

Tas jau yra didžiausias, kuris kiekvieną, kurs dabar gyvena tarpe Švedijos karžygių užinteresuoją ir nustebina. Beveik niekur nėra jaučiama užsikarščiavimo, nėra matoma užsiliepsnojimo. Čia pasirodo, yra tvirtas noras, iš neiškenčijimo diktuos persitikrinimas visą daryti, kad pergalti. Ir tas yra gerai: sajasmas gali išgaišti, bet persitikrinimas palieka. Jis išlavina kovotojus, kurie galbūt lieka sumušti, bet kuriuos negal prispirt atsttraukti.

Apie šiuos persitikrinimo karžygius aš noriu kalbėti. Dvi savaitės aš dabar gyvenu jų tare, tris savaites kaip jie jau sukryžiauvoje rankas ant krūtinės stovi prieš savo priešus. Be sudrebėjimo, be pražudymo vilties prie išlaimėjimo.

Visur ant gatvių gali matyti jų ramius veidus, jaunas mergaites ir nusidirbusias moteris, jaunikačius ir į senatvę einančius vyrus. Visi jie vienodi, ramūs, bet nenusiminę. Visose gatvėse galima juos sutikti kiekviename laike. Vienok jų gyvenimas matomas tik jų pačių namuose. Ten aš juos aplankiau su «Socialdemokraten'o» redaktorium Magnusenu, kaip vadu.

Streikuojančiųjų gyvenimose ką mes matėm, lai bus tas visas atidengta be pridėjimų, be iškraipimo. Viena pusė skamba ro-

* Medėga imta iš Latvų soc. dem. laikraščio „Strahneeks“.

nantiškai, kita vėl t...
tas nėra kas kitas, ka...
rino dengiasi, rodos,

Kunsehlm'e (St...
darbininkų kolo...
pišakyje yra mažas...
tas gražusis išpu...
čia. Kiekvienu stub...
lėgu; kambarys yr...
nėstui (tos lušnelė...
stubelėje nebuvo str...
kambarėje gyvena 6

Antrosios stubelė...
Abi jos palytėjęs stre...
savo pirmo linksmaus...
kad dabar jai reikia...
kaip anksčiau, kada i

Nusijuokdama...
streikas ir bėga prie...
ir esą paduodama tik...
lečius vaikus. Pasa...
4 kronas. Jų pietus...
kronais ten galima už

Antra moteris y...
priklauso prie organ...
sua prigelbsti per pr...
skalbimui, valymai ir...
bet štai varguoliai, n...
lima? Klausiant, a...
je, tai pridėra tą dar

Mēs einam tolia...
skamba muzikė. Ar...
bosoms kojoms; kai-

Darželyje sėdi d...
paklausėm tulo 8 me...
kas tyliai atsakė: «A...
liana, nenorėdami per

Prie sekančios st...
50 metų vyras. Jis...
stojam apie viską...
pos, nes jis galįs išsir...
nizmoas ir šeimynos...
to. Jis galįs geriaus...
ataiteisti. Jis teipgi

gerai. Bet kur daug...
Mums prašant, j...
čia pat šalyj gatvės.

Jauną moterį. Jos v...
streikuoją. Jiems šė...
metų, o jauniausias i...
savaitėje. Pirmą pa...
10 kronų. Anksčiau...
valgis yra: ryte—ka...
pietūs—košė ir ropul...
nes jie nebegaua pa...
pieno. Bet, juk tar...
vus. Mēs vos tik re...
mės pažįstam juos—...
streikuojantieji jau

Kaip gerai, kad vaik...
Sekančioje stubelė...
vaikūčiais. Tris iš...
15-17 kronų. Daba

ganizuotam ka-
me prieš žmon
ēm.

J. B. S.

AI.

arbininkų ir ka-
lijos darbininkai
u antras mėnuo
kad ir badauti

kitų šalių, sten-
d nesą tarpe dar-
rie darbo pamatę

atalikas" tyčioja-
pasiryžę geriaus
eli «tiesos perlai-
... streikieriai nie-
darbo» ir galima
azdas) ir apsiima
u. Tikras tiems
ėjimų, nei kuomet

Bet... Juk tai
arbas... Švedijos
pasauli, o labiau-
cijonališkasis pro-
ms, kovojantiems
iems, kurie paro-
ją yra galybė, ir
q) ir jo apginama

inų drąsą ir pasi-
a iš Berlio «Vor-
kholmo (Švedijos
učio 29 d. š. m.

tyktus, aukaujan-
nerek patoso, ne-
yvenimą aš noriu
ia atjausti.

kurs dabar gyve-
rustebina. Beveik
toma užsiliepsnoji-
jimo diktuos peri-
gerai: sajausmas
šlavina kovotojus,
rispirt atsitraukti.
u kalbėti. Dri-
ip jie jau sukryži-
us. Be sudrebėji-

dus, jaunas mergi-
natvę einančius v-
Visose gatvėse pul-
t gyvenimas ma-
iau su «Socialdem-

t, lai bus tas visu-
a pusė skamba n

mantiška, kita vėl tragiška—gyvenimas yra tragiškas. Ir visas tas nėra kas kitas, kaip pilkas, pilkas kasdieninis gyvenimas, kuriuo dengiasi, rodos, karžygių dvasia ir laisvės garsas.

* * *

Kunscholm'e (Stockholmo priemestis) ant kalnelio randasi vi-
sa darbininkų kolonija. Mažos vienu lubų lušnelės. Lušnelės
prišakyje yra mažas darželis, kuris padaro ją labai puikia. Bet
tas gražusis išpuodis išgaišta kartu su peržengimu lušnelės šlenks-
čio. Kiekviena stubelė susideda iš vienu vieno kambario su vienu
lauku; kambarys yra 4 metrų ilgas, 3½ platus. Už jį mokama
miestui (tos lušnelės pridėr miestui) 9 kronai nuomos. Pirmoje
stubelėje nebuvo streikuotojų, bet mes konstantavome, kad šiame
kambarielyje gyvena 6 ypato—moteris su 5 vaikais.

Antrosios stubelės priešakyje stovi dvi moteris ir valo laiptus.
Abi jas palytėjęs streikas. Iš jų viena dar ir dabar pasilikus prie
savo pirmo linksmaus būdo. Lengvai nusišypsodama ji pasakoja,
kad dabar jai reikia «susitvarkyti teip, kad nors ir mažiau yra
kaip anksčiau, kada ir nieko nebuvo».

Nusijuokdama sako, kad mažulėliai nuolat užmiršta, kad yra
streikas ir bėga prie šėpos dėl duonos. Bet ta esant gerai paslėpta
ir esą paduodama tik pietų laike. Čia be tėvų reikia maitinti dar
šešius vaikus. Pastaramjamę šeštadienį ji aplaikė pirmą pašelpą
4 kronas. Jų pietūs susidėda paprastai iš silkių ir ropučių. Su 4
kronais ten galima užtekti vienai savaitei...

Antra moteris yra motina jaunos darbininkės, kuri nors ir ne-
priklauso prie organizacijos, streikuoja iš persitikrinimo. Jodvi
san prigelbsti per prigelbėjimus naminiuose triusuose, kaip antai
skalbiniai, valymai ir t. p. Ir motina sako: „Pas mus da šėip-teip,
bet štai varguoliai, nes turi vaikus, tiems reikia pagelbėti kiek ga-
lima”. Klausiant, ar įstengia da kitiems pagelbėti, ji sako: „Be-
je, tai pridera tą daryti”.

Mes einam toliau ir nusukom už stubelių. Mums priešais
skamba muzikė. Ant gatvės stovi pulkelis vaikų, didesnė dalis
basoms kojoms; kai—kurie šoka pagal muzikės taktą.

Darželyje sėdi du jauni vaikinai ir griežia ant smuikos. Mes
paklausėm tulo 8 metų vaiko: «Ar tavo tėvas streikuoja?» Ir vai-
kas tyliai atsakė: «Aš neturiu tėvo». Mes nieko nesakę einam to-
liau, nenorėdami pertraukti vaikų linksnumo.

Prie sekančios stubelės stovi vienais marškiniiais pražilęs, apie
50 metų vyras. Jis isrodo teip ramus. Mes einam prie jo ir kla-
sinėjam apie viską. Jis streikuoja; jis dar nėra reikalavęs pašel-
pos, nes jis gali išsimušti su privatiška paskole. Jis kaip or-
ganizuotas ir šeimos tėvas gali gaut pašelpą, bet jis atsako nuo-
to. Jis gali geriausiai išnaudoti privatiškus pinigus ir paskui pats
atsiteisti. Jis teipgi sako: «Aš neturiu daug mažų vaikų, man dar
gerai. Bet kur daug mažyčių, ten tai blogai».

Mums prašant, jis parodė mums didelės šeimos gyvenimą,
čia pat šalyj gatvės. Mes einam ten ir atrandam namuose nebe-
jauną moterį. Jos vyras dirbo kokioje mechaniškoje dirbtuvėje ir
streikuoja. Jiems šeši vaikai, iš kurių senesnis vakar suėjęs 16
metų, o jauniausias iš jų 6 mėnesių. Jos vyras pelnęs 20 kronas
savaitėje. Pirmą pašelpą jis aplaikęs trečios savaitės pradžioje—
10 kronų. Anksčiau nė grašio. Šios 8 galvų didžios šeimos
valgis yra: ryte—kava su sukoriais (kartais ir duonos truputis),
pietūs—košė ir roputės, o vakarė vėl košė. Vaikai daug kenčia,
nes jie nebegauja paprastų savo užkandžių,—duonos su sviestu ir
pieno. Bet, juk tam nėra pinigų ir jiems reikia nusiraminti nega-
vus. Mes vos tik rengiamės eiti, kad štai įbėga į stubą du vaiku;
mes pažįstam juos—jie yra iš šokėjų burelio. Kaip gerai, kad
streikuojantieji jaunikaičiai pagriežia jiems ką nors linksmesnio!
Kaip gerai, kad vaikai užmiršta savo užkandžius!

Sekančioje stubelėje gyvena anglių iškrovėjas su 4 mažyčiais
vaikučiais. Tris iš jų dar lanko mokyklą. Jis pelnęs savaitėje
15-17 kronų. Dabar su trečia savaite jis aplaikė pašelpą—6 kro-

nus savaitėje. Pirmasias dvi jis negavo nė grašio ir ant kredito jis
niekur nieko negavęs! Vienok vienam jam buvo kreditas! Jis iš-
traukė savo tabako dėžutę, paėmė iš jos vieną žiupsnelį ir sako,
šniaukiamam tabakui išmėdęs kreditą. Tas jam esąs *nealbūtinai*
reikalingas. Ir nusijuokdamas jis sako: «Jis man yra ne vieną sy-
kį pietus užvadavęs...» Streiklaužiu likti jam neateina nė į
mintį, bet jis junta nuobodumą, nors ir aplanko visus susirinki-
mus. Jis sako: «Teip, vasaroje 14 dienu nedirbti, tas būtų sveika
—bet ilgiau to negal kentėti. Už vis puikesnis vienok yra dar-
bas!»— Teip sako darbo trokštantis streikuotojas!

Ir vėl sekantis! Ant sofos gul metų senas vaikas geltonais
plaukais. Čia gyvena našlė, jos dvi dukteris dirba saldumynų
dirbtuvėje—dabar jos streikuoja. Jos yra neorganizuotos, negau-
na pašelpos, motina ir nieko neuždirba, vienok *streikuoja!* Mes
klausėm, iš ko gi jos gyvena. Motina atsako rodydama į svies
plaukį gulėtoji: «Tas yra mano senesniosios dukters sunus—jo tėvas
jam kiekvieną mėnesį prisiunčia. Daug jau nėra, vienok su tuo
reik išlikti».

Ar čia nėra romantiškai! O vienok tai *teisybė!* Ir tos jaunos
neorganizuotos mergaitės streikuoja...

Lušnelė po lušnelės mes apžiurim tą darbininkų koloniją. Vi-
sur vienas ir tas pats, nėra nė vieno streiklaužio, nė vienos streik-
laužės! Čia, tarpe šių žmonių gyvena neturtinga mergaitė, tar-
naujanti pieninėje, kaip pardavėja, kuri laiks nuo laiko siuntinė-
ja «Socialdemokraten'o» redakcijon savo eilutes. Jos vardas *Mari-
ja Sardel*. Dar neseniai ji išleido knygelę po antgalviu: «Bid
svaltgranzen» (Ant bado rubežiaus), kurioje ji atskleidžia šių luš-
nelių gyvenimą. «Ant bado rubežiaus» jie randasi, kada dirba,
kaip turi būt streiko metu!...

Nuo tų vienu lubų ir vieno kambario lušnelių mes pasukom į
į kitą pusę, prie augštų namų, ir klausėm, kur darbininkų gyveni-
mai. Mums parodo ir mes tuoj lipam tvoros laiptais į viršų.

Ant antrų lubų mes atrandam duris iki galo atdaras. Einam
vidun. Kokių trijų metų vaikas bėgioj po kambarį, o apie 9 me-
tų mergaitė sėdi prie stalo, galva rankomis parėmusi. *Baisus yra
jos žvilgis!* Galima matyti ji kenčia badą. Pirmą kartą šiandien
mes matom prieš savę aiškų badą! Badaujantis vaikas!... Mes
norim klausiti, ar nėra nė vieno suaugusio žmogaus namuose, kad
štai pamatom lovoje gulinčią moterį. Ji serga... Mes klausiam ir
gaunam atsakymą, kad ji yra namų savininkės motina, kurios vy-
ras išvažiavęs į Ameriką, bet jai nesiunčia nė grašio. Ji yra laik-
raščių išnešiotija. (Nedaugeliui yra žinoma, kad ir laikraščių iš-
nešiotojai ir išnešiotojos nutarė streikuoti). Dabar ji bando gelbė-
tis eidama prie namų darbo.

Lipam vienus laiptus augščiau. Šiuose namuose gyvena 62
darbininkų šeimos. Mes pabeldžiam pirmas duris, girdžiam:
«Meldžiu». Ir įeinam vidun. Čia teipgi vienas kambarys gyveni-
mui, kuris tuom pačiu laiku yra ir virtuve. Bet kaip jis švarus!
Vidutinio amžiaus moteris supa vygelėje kūdikį. Mes klausiam
jos, kaip eina. Jei yra du kūdikiai. Lyg šiol šeimyna užtekusi,
bet jau pradeda eiti blogyn. Dabar ji gavusi keturias pašelpas,
per Bendrovės krautuvę, kas sykį po vieną kroną. Jos vyras yra
knygrišys ir jų išdas išsituštino jau pereitų metų 5 mėnesių streiko
laike. Jis jau pereituose metuose 5 mėnesius nedirbęs. Bet kada
mes jos pačios paklausėme, ar jos vyras streikuoja, ji linksmai nusi-
šypojo atsakė: «Suprantama, jis streikuoja!»

Teip sako dviejų savaitėjų laike aplaikiusi 4 kronas pašel-
pos!...

* * *

Teip jie gyvena, tokie jie yra, teip jie jaučia... Be pridėjimo
čia yra užrašyta, ką mes matėm ir girdėjom.

Vyriškumas ir spėka čia yra; persitikrinimas, kad čia eina ko-
va dėl visos paaulės proletarijato. Nieks jų eiles negal išardyti,
kaip tik—*badas!* Teip,—*badavimas*, kuris nuveda iki *bespėkės!*

Baisu būtų matyti, kad šie karžygių pulkai per badą liktų pergale. Jie patys tą negal prašalint. Čia reikia likti vyrais užrube žyje gyvenantiems draugams. Jie turi rūpintis, kad ir mintis negalėtų atsirasti, kad badas galėtų gauti pergalę ant Švedijos karžygių pasišventimo ir vyriškumo.

Noras pergalėti, persitikrinimas, kad reikia pergalėt, — tas viskas yra atrandama čia tarpe Švedijos karžygių.

Galima pergalėti, nustumti į šalį žiauriausią priešą *skurdą*, — tą galima atsiekti, jei jiems duos pagelbos ranką! Jei kiekvienas ten už rubežiaus neužmirš savo priedermes link tų karžygių.

Tada jie nebus vien karžygiais, bet jie bus ir pergalėtojai!

Todėl: padėkit jiems pergalėti!...

Sajungiečiai! Švenčiausia mūsų pareiga yra *šelpti badaujančius mūsų draugus* — Švedijos darbininkus. Šiandien atėjo laikas, kada mes turime pasirodyt kuom esame.

Agituokime aukaukime kiek kas galime dėl tos kovos, stokime į eilę internacionališkojo proletarijato ir neškime savo šapelį, ten, kur neša kitų tautų ir šalių *socijalistai*.

Lai nurausta prieš mūsų solidariskumą kapitalizmo «plunksnos bernai» su savo globėjais despota — chirurgais.

Todėl stokime visi už vieną ir vienas už visus.

17. IX. 09.

S. Strazdas.

DARBO DIENA.

(IRONIJA).

DARBO diena, darbo diena! —
Šauk Amerikos vergai.

„Kruvon telkimės išvieno,

„Šiandien niekas mums vargai!

„Darbo diena! Kiek linksmumo!...

„Eilėn stokime narsiai!

„Žengkimė gatve be liūdnumo —

„Urta! — Šiaukime garsiai.

„Urta! Urta!! Lai jis skamba

„Už liuosybę mus šalies;

„Už sveikatą mus vadovų

„Ir kiltumo jų minties...

„Urta! Šiandien esam liuosi;

„Šiandien ponai čia visi!

„Išdidžiai užrietęs nosį

„Maršuok, rėkk kaip ir kiti.

„Urta! — Šaukim už sveikatą

„Mūsų valdovo — viešpaties:

„Geradėjo, pono Tafto

„Ir garbingos jo kilties.

„Jis mūsų vadas vienatinis,

„Jis globėjas mūsų visų,

„Jis apaštala's bažnytinis,

„Jis darytojas tiesų...

„Urta! tad už jį šaukim,

„Lai gyvuoja jis ilgai!

„Mylistų žadėtų laukim:

„Ateis gerovių laikai!...

„Juk žadėjo — «dievas žino»,

„Jis gerovę padaryt

„Jis teisingas, ką ketino

„Padarys, nes reik atmint,

„Jis tėvynės tikras sūnus

„Jis mūsų šalį nenuskriaus

„Socijalistas — narsunus

„Jis iki vieno išraus!

„Už tai kad jį vadint drįsta

„Vagilių gaujos sebru,

„Kad tiesų nepripažįsta,

„Jį vadina negeru...

„Ne! Tai melas, biauirus melas!

„Jie mūsų šalį nor išverst!

„Mūsų tėvą ir globėją

„Poną Taftą stengias teršt!

„Juk jis geras mūsų tėvas,

„Darbą žada jis mums duot; —

„Jį mums paskyrė dievas —

„Reikia jį paguodot...

„Nors policmonas rustingas

„Lazda baudžia už streikus,

„Bet... juk Taftas maloningas: —

Jis mus myli lyg vaikus!

„Darbo dieną švęst mums leidžia,

„Urta! — Galim šaukt liuosai!

„Et... gerovės jis mums geidžia

Ką jie šneka — tai melai!...

„Urta!! tad už jį klykim, —

„Lai jis valdo mūsų ilgai!

„Socijalistus laukan vykim —

„Darbąn stokime draugai!...

Teip svajoja, sanprotauja

Kapitalo šie vergai...

Nors jie vargsta ir badauja, —

Jiems vis viena: vis gerai!

6. IX. 09. (Labor Day).

S. Strazdas.

Pagal A. Bebel'į parašė Z. A.

Ateities Surėdymas.

(Taša).

VIII.

Susinešimo Keliai.

Kadangi prie socijalizmo tvarkos produktus išdirbinės dėl visų žmonių reikalų aprūpinimo, tai tuom ateityj prekystės negalės būti. Nuo to visi dabartiniai prekiški susinešimai su kitais kraštais išnyks. Dabar visuomenė darbu gaus didelį skaitlių žmonių, ką buvo surištas su prekyste. Šie visi žmonės galės savo spēkas suvartoti naudingų produktų išdirbime. Tokiu būdu, vieton dabartinių parazitų pasiliks naudingi dirbėjai.

Krautivininkai, aludininkai ir visi tarpininkai (prekystėj) išnyks. Vieton šimtų ir tūkstančių krautuvų bus įsteigtos centralinės, dėl žinomos vietos, išdirbinių ir maisto sąkrovos, kur visus reikalus lengvai galės atlikti, sulyginant su dabartinių prekystų skaitliu, nedidelis žmonių skaitlius. Dabar vieton vežioti iš vietos į vietą išdirbinius nedideliu skaitliu, bus galima iškarto kurkas daugiau pervežti, nes vieton į daugybę mažų centrų išdirbinius reikės vežti į vieną centralinę įstaigą. Pervežimui keliai turės atlikti visuomenišką darbą, ir tuom visuomeni rūpės geležkeliai, laivai ir t.t. Visuomeni turės tarnauti ir kiti susinešimo keliai, kaip tai, telegrafas, telefonas, tramvajai ir t.t. Jau ir dabar dauguma šių įstaigų valstijos rankose. Už tai užbaigti paimti į visuomenės rankas visuos šiuos kelius nebus labai sunku.

Kai — kurie mano, kad tie susinešimo keliai, kurie dabar randasi valstijos rankose, jau socijalistiškos įstaigos. Iš to atsiranda netikri socijalistai, kurie mano, būk būtų geriausia, kad valstija pa-

... savo rankas vieną
... dar toli, nes
... reikalai, bet v
... kokią nors išdirbi
... ant kapitalizmo
... kapitalistu.

... geriau sakant, valdi
... darbininkų, ką
... To prie socijaliz
... žodžiu, visos valst
... (paskutinės dabar sv
... istaigos, be

... Kada visi susinešimo
... rūpintis, kad jie vis
... telegrafu, telefonu,
... naudotis. Toliau ate
... ir pravesti tenai, l
... paimkim, gelžke
... reikia važinėti, bet t
... pristatyti. Teip,
... 3-5 versta, o k

... Gal būt prie ateities
... ir vieton laišk
... gal pasiliks
... gyvenime, kai
... turės nemažai
... kad jie puikiausia g

... Ne tik išdirbimo (ran
... visi visuomeni. Bu
... ypatom, bet visiems
... pradėjo reikal
... žemė maitina visus ž
... apdirba ir priguli
... maisto reikalauj
... didelių ūkių atsir
... negalės viešpataut
... didelių žmonių
... kaimo ūkių

... Per tai galim mes
... nors ir dideli ūkiai
... ūkiai jau nebegalės
... pats gyvenimas r
... tvarka ir bus perėj
... visuomenės. Visai
... tik užganėdinimas
... kelti žemės kultū

... Vienu iš visuomenės
... vandens kanalų
... yra, netiek blėdies a
... ir šaltis atsiliepia
... derėjimo. Su kanalų
... perverstį puikias dir
... Koks didelis yra skir
... ir blogai, gal par
... vandeniu aprūpi
... o arti galintieje 5 l
... nemažas! Isp
... tikrų kanalų, žemė d
... Toliau atsimekim l
... Klansimas, ar daug ligš

imty į savo rankas vieną išdirbystės šaką paskui kitą. Čia nuo socializmo dar toli, nes valstijai rūpi ne dirbančių gerovė, nei visuomenės reikalai, bet valdžios pelnas. Valstija paėmęs į savo rankas kokią nors išdirbimo ar susinešimo šaką, ją tuojaus rūpinasi pastatyti ant kapitalizmo pamatų. Tokiu būdu, valstija lieka monopolistu-kapitalistu. Žinia, jeigu tik to reikalauja valstijos, arba geriau sakant, valdininkų reikalai, tai vieną gražią dieną tūkstančiai darbininkų, ką dirbo pas valstiją-kapitalistą, gali likti be darbo. To prie socializmo ir socialistiškų įstaigų negali būti. Vienu žodžiu, visos valstijos įstaigos taip išdirbimo, taip susinešimo (paskutinės dabar svarbesnę užima vietą mūsų gyvenime), ne socialistiškų įstaigos, bet kapitalistiškų.

Kada visi susinešimo keliai bus visuomenės rankose, tai visuomenė rūpysis, kad jie visi būtų prieinami visiems žmonėms. Dabar telegrafu, telefonu, o tankiai ir geležkelio arba laivu, ne visi gal naudotis. Toliau ateityj visuomenę pasirūpys, kad keliai būtų geresni ir praversti tenai, kur jie labiausia žmonių reikalams atsako. Dabargi, paimkim, geležkelius praveda ne tenai, kur žmonėms daugiau reikia važinėti, bet tenai, kur laike karės daugiau kariumenės galima pristatyti. Teip, paimkim, Lietuvoj geležkelių stotis tankiai būna 3-5 verstai, o kaip kada ir dar toliau, nuo miestelio.

Gal būt prie ateities surėdymo dabartinius susinešimo kelius visai atmes ir vieton laiškus rašyti bus gana telefono, o vieton kelių ant žemės, gal pasiliks tik oru. Susinešimo keliai labai svarbus mūsų gyvenime, kaipi mūsų kūno arterijos ir nervai. Todėl visuomenė turės nemažai laiko pašvęsti, kad juos turėti kuogeriausius, kad jie puikiausia galėtų tarnauti visuomenės reikalams.

IX.

Žemė.

Ne tik išdirbimo įrankiai, bet ir žemė ateityj turės priklausyti visai visuomenėi. Buvo laikas, kad žemė priklausė ne atskiram ypatom, bet visiems žinomo krašto žmonėms. Bet ilgainiui, išdirbimas pradėjo reikalauti žemės nuosavybės. Ir ji atsirado.

Žemė maitina visus žmonės. Tokiu būdu, nuo to, kaip ją žmonės apdirba ir priguli jų maistas. Žmonių skaitlius vis auga ir jis vis maisto reikalauja. Didelis žmonių skaitlius, ilgainiui iššaukė didelių ūkių atsiradimą. Todėl mes galim pasakyti, kad ateityj negalės viešpatauti smulkūs kaimo ūkiai, nes jis nebegalės aprūpinti didelių žmonių reikalavimų. Toliau mes matom, kad dabartiniams kaimo ūkių savinininkams rūpi tik jų kešenio pelnas.

Per tai galim mes sulaukti tokio žmonių skaitliaus, kada dirbs, nors ir dideli ūkiai, vienok ūkiai bus atskirų ypatų rankose. Toki ūkiai jau nebegalės aprūpinti visų žmonių reikalų. Tokiu būdu, pats gyvenimas reikalaus naujos tvarkos gyvenime. Ta nauja tvarka ir bus perėjimas visų žem'ų ir kaimo ūkių į rankas visos visuomenės. Visai visuomenėi jau neberūpės pelnas. Jai rūpės tik užganėdinimas visuomenės reikalų. Visuomenė galės sparčiai kelti žemės kultūrą ir tuomi žemė pradės daugiau derėti.

Vienu iš visuomenės darbų, paimkim, bus visur kuodaugiausia praversti vandens kanalų. Mes žinom, kad šalyj, kur daugiau vandens yra, netiek blėdies atneša karštos vasaros ir šaltos žiemos. Karštis ir šaltis atsiliepia taip ant žmogaus sveikatos, taip ant javų derėjimo. Su kanalų pagelba visuomenė taipgi išmoks smiltynus apverstį į puikias dirvas arba sodus.

Koks didelis yra skirtumas tarp gerai aprūpintomis vandeniu žemėmis ir blogai, gal parodyti šis pavyzdys. Arti Veisenfelso 7½ hektarai vandeniu aprūpintų pievų duoda per metus 180 centarų žolės, o arti gulintiejie 5 hektarai be vandens duoda tik 32 cent. Skirtumas nemažas! Ispanijoje buvo atsitikimai, kur po įtaisymui tam tikrų kanalų, žemė duodavo 37 kartus daugiau.

Toliau atsiminkim kiek dabar atneša blėdies upių tvanai. Klausimas, ar daug ligšiol padarė atskirios ypatos, kad kovoti su

tais tvanais? Tvanų pasekmes galės prašalinti tik ateities surėdymas.

Dabar tūkstančiai hektarų žemės apsodyta bulvėmis. Iš tų bulvių varo arieklą. Arieklą geria mūsų varguoliai, kad užlieti savo vargus. Ateityj šios arieklos neberekės, ir ta žemė galės būti sunaudota geresniam tikslui. Prie dabartinio gi surėdymo visuomenė be arieklos negali apsieit.

Dabar valstijos didelius laukų plotus paverčia į tuštumus, kad kareiviai turėtų kur mokytis, kaip savo brolius žudyti. Ateities surėdyme skerdynių neberekės, ir tie laukai žaliuos gražiomis pievomis, arba bus paaugę puikiais javais.

Nors technika auga, nors mokslas daug ką naudingo atrado, ką reikia gyveniman įvykdyti, bet dabar mes drąsiai galim pasakyti, kad mažiausia 99% visų ūkių negali kaip reikiant, išnaudoti mokslo išradimų ir technikos progreso. Ateityj to neturės būti. Mokslas tuomet tarnaus ne vienam-kitam kaimo ūkiui, bet visai visuomenėi arba, kitaip sakant visos visuomenės kaimo ūkiui.

Nors technika jau ir dabar daug kaimo ūkiui duoda, nors yra užtempta, kad nauji išradymai lengviausiai gali būti pritaikinti tik prie didelio ūkio, vienok, ligšiol yra daug smulkio ūkio šalininkų. Jų numanymai, smulkiam ūkiui savininkui lengviau varžytinių sunkumą išlaikyti ir jau lengviau ir geriau savo žemės sklipelį prižiūrėti. Vienok gyvenimas nurodo, kad mažžemius kiek darbo ne des, vis varguose gyvės. Taipgi gyvenimas nurodo, kad jau vietomis turi irti. Prie suirimo smulkių kaimo ūkių spiria technikos pakilimas, darbo pasidalinimas. Technika vis kils ir ji vis greičiau stums mažžemius į prapultį.

Kaip toli kaimo ūkio išdirbimo išsiplėtojimas nueis sunku iškalno pasakyti.

(Toliaus bus).

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS Sekretoriaus pranešimai.

24. Buvusis Sąjogos sekretoriaus P. Puskunigio apskelbtame V susivažiavimo protokolo balsavime (t.y. referendume) dalyvavo vos tik keturios kuopos: 6, 46, 81 ir 105, iš kurių 6 kp. balsavo ištiesai prieš visą protokolą, todėl kad V susivažiavime dalyvavo A. Antonov, o kitos tris priėmė su mažais pataisymais. Dalelių negarsinu, nes nėra jokio referendum, kuriame dalyvavo tiktai 46 nariai: priegtam 35 balsavo tiktai už protokolą. Tokiu būdu tas referendumas nupuola.

25. Ant V. K. nutarimo ir P. K. paliepimo užklaust Konstitucijos Komisijos ką ji nuveikus, užklaustos komisijos pirmininkas J. Baltrušaitis atsakė: «Ant užklauso ar daug kas sutvarkyta konstitucijos ir kada ji bus užbaigta: Buvusio P. K-to nutarimas, kad konstitucijos projekto referendum būtu sulaukytas*) ir kad dar eitų apie jį diskusijos (ne per laikraštį), sustabdė visą darbą ir aš neišdrįsau ką nors veikti, nes vistiek veikiant impulsai į «nelegališkumą»—neliko jokio nuoseklumo liepto. Konst. Kom. nariai tylėjo ir nutilo. Nežinau da, ką jie atsakys, bėt jeigu ir dabartinis P. K.tas pripažįs buvusi P. K-to sumaišytas taisykles link konst. projekto perbalsavimo, tai greičiaus mes toliau nedirbsime to darbo. Atsakymas nuo K. K. gal nespės ateiti iki paskirtam laikui (10 Rugsėjo 09)» pasirašo «K. Kom. pirmsėdis J. Baltrušaitis». Nesulaukus atsakymo nuo visų Konst. Komisijos narių ant užklauso siųsto per K. Kom pirmsėdį, taigi šiuomi viešai pranešu, kad trys nariai, tariant V. K. Račkauskas, A. M. Stanelis ir A. Antonov (F. J. Bagočius kaip matyt iš «Kovos» N37, 09 atsisa-

*) Drg. J. Baltrušaitis klaidingai supranta buv. P. K-to sprendimą, tas nutarimas buvo priimtas su tikslu, idant paleistas konst. referendum ne būtų galutinu, kaip tai buvo suprantoma iš pranešimo K. kom., bet ttik projekto balsavimas. A. P u r v i s.

ko ant tolosniai dalyvauti toj komisijoj), praneštų sekretoriui ką jie mano kas link konstitucijos galutinio sutvarkymo ir paleidimo galutinam referendumui.

26. V. K. nario A. Žymanto įnešimas pasiūstas P. K-tui.

27. Prieš V. K-to referendumą N8 52 ra kp. prisiuntė sekretų protestą: «Žiūrint į tai: 1) kad V. K-to nutarimas išbraukti dr. Graičiuną iš S-gos nebuvo paremtas ganetinai faktais, liudijančiais kad jis būtų prasikaltęs esant jau S-goje, 2) kadangi priimat ji j kuopą sutiko su jo praeičia t.y. jo praeities darbais. Todėl mes 52-ra kuopa protestuojame prieš tokį V. K-to nutarimą ir reikalaujame, kad tas dalyką būtų iširtas aiškiau». (Seka antspauda ir parašai).

28. V. K-to sekretorius praneša, kad V. K-to referenduose nedalyvauja S. Mankus iš II rajono (jau išstojo iš S-gos) ir J. S. Pruselaitis iš I rajono.

29. Į rezignavusio S. Mankaus vietą į S. T. K. K-ją 1-ma kp. išrinko drg. J. Čičinską.

Lig. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

V. K. Referendumas No.7 ir P. K. Tarimas No.8.

V. K-tui:

Kadangi V. K-to II-sis susivažiavimas (atsibuvęs 25.VII.09. Brooklyn, N. Y.) neturėjo teisės apskelbti naujus visuotinus rinkimus neturint dar *visų dokumentų*, parodančių klaidas dabartinių buvusių rinkimų, nes tokis pasielgimas V. K-to yra laužimas demokratiškų principų, todėl įnešu:

Kad pakolei nėra surinkti *visi* faktai liudijanti neteisingumą dabartinių visuotinių rinkimų, tuomet tarp tik *sulaikyti* rinkimų pasekmių realizavimą gyvenime, o vėliaus kuomet jau bus visi faktai, kas aiškiai liudys, kad dabar apskelbtieji rinkimai negerai, klaidingi, tuomet tik apskelbti visuotiną nominaciją ir rinkimus).

V.K. narys A. Žymontas.

V.K. referendumo rezultatas tokis: Už įnešimą 6 balsai, prieš — 6 balsai.

V.K. Sekr. J. Stasiulevičius.

Kaip matote draugai tai tame dalyke V.K. nieko nenusprendė (pasidalino lygiai į dvi dalis). Tad apie galutiną to klausimo išrišimą galėjo spręst tik tai S-gos referendumas, bet ant V. K. Sekr. reikalavimo, tapo dėl galutinio išrišimo pasiūstas P. K-tui, kuris nubalsavo šiaip: Prieš įnešimą du balsai (P. Norkus ir M.M. Račiūtė). Susilaikė 1 balsas (J. Kačergius).

P. K-to Motyvai.

I. Balsuojų, kad pradėtą per V. K-to II-ro susivažiavimo darbą varyt pirmyn, be jokių pridėjimų, taisymų ar svarstymų, o drg. A. Žymanto įnešimą atmetu, kadangi 1) A. Žymontas neturėjo tiesos įnešti tą įnešimą, nes jis buvo V. K-te ir balsavo už apskelbimą naujų rinkimų. 2) Nominacijos dokumentus aš pats mačiau ir patyriau, kad nominacija neteisinga. 3) Nesvarbu ar visi ar nevisi faktai nominacijų netikumo užtenka, kad yra užtektinai. 4) Nominacija jau apskelbta, jei ją sustabdyti, tai reiškia padaryt anarchiją sąjungoje. 5) Esant suirutei S-je, tai negalima V. K-to nuosprendį perleisti per S-gos referendumą, ir 6) Matant S-čių aiškų geidimą išeit iš šios betvarkės kuogreičiausiais, taigi ir negalima dar ilgiau užvilkti laiką su tyrinėjimais ir panašiais dalykais.

P. K. Nars P. Norkus.

II. Aš atrandų: 1. Kad reikalavimas *visų* faktų ne ant vietos; užtenka vieno liudijančio neteisingumą rinkimų (jei jo nebegalima

†) Labai keistas reikalavimas—ar galima pabrėžt rubežių, kur baigiasi „visi“ ir kokį skaitlių pavadint „visais“, o kokį ne visais? R e d.

‡) V. K. nario drg. A. Žymanto įnešimas yra priešingas to pat V. K. II susivažiavimo nutarimui. Jį, kaip neparemtą, V.K. negalėjo priimti svarstymui ir balsavimui, nes laužant vieno nario neparemtu įnešimu susivažiavimo nutarimą, pasielgt priešingai demokratiškiems principams. R e d.

lime pataisyti). 2. V. K-tas atmesdamas praeitus rinkimus turėjo matyt *užtektinai faktų*, jei pripažino neteisringais. 3. Matant įstaigų neuzitikejimą ant savęs ir savo darbo; laužant be rimtų motyvų jau pirmesnius ant faktų remtus nutarimus sukeltų dar didesni neuzitikejimą tarpe draugų ir nustojimą vilties, kad S-ga įstengs kada-nors susitvarkyti, per ką daugelis draugų būtų priversti prie apatijos arba visai išstotų iš S-gos. Todėl balsuojų prieš.

P. K. Nars M. M. Račiūtė.

Drg. J. Kačergius neišreikia, kodėl susilaiko nuo balsavimo. Tokiu būdu A. Žimanto įnešimo nubalsavimo pasekmės sekančios:

Už įnešimą 6 nariai V.K-to. Viso 6 balsai. Prieš įnešimą 6 V.K. ir 2 nariai P. K-to. Viso 8 balsai.

Taigi, priskaitant P. K-tui tame klausime spredžiamąjį balsą, įnešimas 8 prieš 6 balsus *amestas*.

Lig. Centro Sek. Aug. Purvis.

Pildomojo K-to Tarimas No. 9.

Ant draugo J. Krumo prašymo paliudijimo nuo P. K-to*) idant jis (J. Krumas) įgaliotas per S-gos Centro įstaigą, galėtų apvažiuoti S-gos kuopas Illinois, Ohio, Pennsylvania'jos ir New Yorko valstijose, laikant prolekcijas iš politiškosios ekonomijos ir drutinaut esančias, bei organizuojant naujas kuopas, P. K-tas nusprendė sekančiais:

Duot paliudijimą balsavo vienas narys. Neduot—balsavo du nariai.

P. K-to motyvai linkui balsavimo tame klausime (paduodu sutrumpintoj formoje).

I. Kaipo privatišką laišką padėt P. K-to archyve.

P. K. Narys J. Kačergius.

II. Kas link važinėjimo su prelekcijoms bei prakalbotis, tas labai pageidaujame, bet *ne dabar*, kuomet eina S-gos rinkimai, referendum ir t.t. Drg. J. Krumas (matyt iš jo reikalavimo: žinot ką apie jį rašys†]) labai gali sulošt komediją *a la* Bagočiaus, todėl kol kas P. K-tas *negali* išduot jokio paliudijimo.

P. K. Narys P. Norkus.

III. Aš atrandų, kad tokis darbas yra labai pageidaujamas ir drg. Krumas atsakytų pilnai savo užduočiai, bet dėlei laiko trumpumo, tai nebūtų galima apgarsinti ir susižiūoti su kuopomis ar rajonais dėlei išdirbimo maršruto ir apdengimo lėšų. Todėl P. K-tas negali suspēt šiame dalyke ką nors surengt.

P. K. Narys M. M. Račiūtė.

Tokiu būdu drg. J. Krūmui pagal didžiumą P. K-to nuomonė neišduoda tuomlaik įgaliojimo.

Lig. Centro Sekr. A. Purvis.

Veikiamojo Komiteto Referendumas No. 9.

Įnešimas V. K-tui.

Kadangi į Centrališkas S-gos įstaigas tankiausia būna išrenkami draugai ne ūkėšai šios šalies, todėl jie negali S-ga atstovauti juridiškai (pav. pasirašinėti ant čarterių į t.t.). Todėl IV-to rajono 13-ta konferencija įneša.

Kad V. K-tas paskirtų tam tikrą «Čarterio Komitetą» iš trijų draugų, esančių šios šalies piliečiais, kurie pasirašinėtų ant čarterių kopijų ir patį čarterį laikytų pas savę.

IV Rajono 13 kanferencija per V. K. narį J. K. Gilių.

*) Draugas J. Krumas savo prašimą buvo pasiuntęs V. K-tui, bet kadangi tokie dalykai yra pavesti Pild. K-tui atlikti, todėl V.K-to sekretorius prisiuntė P. k-tui. A. P u r v i s.

†) Tarku paaiskinti, drg. Krumas reikalavo, kad pagarsinimą apie jo kelionę po kuopas, pirm pasiuntimo organui būtų jam pasielus. A. P u r v i s.

V. K—to referendum pasekmės sekančios: Už įnešimą 9 balsai, prieš—2 balsai.

Tas įnešimas priimtas. Ypatos, kurios turės būti tame komitete, teip greit bus apskelbtos, kaip tik V. K—tas jį išrinkt.

V. K. Bekr. J. Stasiulevičius.
Lig. Centro Sekr. Aug. Purvis.

Apskelbimas S-gos V Susivažiavimo Protokolo Referendum Svarstymo.

Kadangi ex-sekret. P. Puskunigio apskelbtasis referendum neturėjo jokių pasekmių, tai pagal V. K—to ir P. K—to tarimo (žr. «K.» NN 32 ir 39) bus leidžiami per referendumą «Kovos» N39 ant psl. 613 nuroditieji V susivažiavimo paragrafai.

Pirm balsavimo jie turi būt apsvarstyti. Todėl kuopos privalo sušaukti susirinkimus ir apkalbėti visapusiškai visus klausimus, idant draugai žinotų už ką balsuoti, kaip reikės. Nuo priimtų nutarimų paeis mūsų gerove ateityj, arba priešingai. Todėl draugai svarstykite! Organas bus atviras nuomonių išreiškimui iki 24 d. Spalio š.m.

Jūsų Dėlei Socijališkos Revoliucijos
Lig. Centro Sekr. Aug. Purvis,

PRIE MUSU REFERENDUMO.

Pildantysis*) Komitetas pagal savo Tarimą N 5. (žiūrėk «Kovos» N 39) reikalauja, kad L.S.S. V Susivažiavimo protokolo paduoti, tame pat numeryje paragrafai būtų išrinkti iš protokolo ir iš naujo perspausdinti «Kovoje», kaip einanti visuotinam nubalsavimui. Jei sykiu Pildantysis Komitetas liepia tuos paragrafus atspausdinti atskirų lakštų ir išsiuntinėti kuopoms dėl nubalsavimo, tai, ištikrųj, kam tuo pačiu užkimšinėti «Kovos» skiltis, kurios ir teip gana sauros! Ar tas nebutų bergždžiu perpilinėjimu smilčių iš saujos į saują? Juk paduotus nubalsavimui protokolo paragrafus kuopos gal rasti stačiai protokole tilpusiame 26 ir 27 «Kovos» numeruose ir iš ten stačiai balsuoti, nedarant bereikalo spausuvei lėšų ir neužimant išnaujo protokolu «Kovoje» vietos.

Lyginai, nevysi paduoti paragrafai tinka nubalsavimui. Pavyzdžiui: ar galima balsuoti 4 paragrafą, IV-tos sesijos apie F. J. Bagočiaus kaltybę, jeigu pats susivažiavimas užmetamas jam kaltės nedarodė ir rezoliucijom išteisino?

Berekalingas būtų sąjungos sprendimas kas link pirkimo «Kovos» spausuvei mašinų; jeigu administracija su Turų Kontrolės Komisija jausis, kad pirkimas bus galimas ir reikalingas, nepirks be sąjungiečių žinios; jeigu-gi pirkimas nėra galimu, nubalsavimas negal priverst sąjungą jas pirkt.

Paragrafai 13, 14, 15, (IV ses) nors nesvarbūs, bet gali but balsuojami.

Klusimas «Kovos» perkėlimo į Chicagą, posirodžius, kad Chicagos kuopos neprižadėjo apdengti perkėlmo lėšas, jau tuom pats per save nupuola.

(V ses) Paragr. 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, išskiriant 14 ir 17 paragrafą reikalauja visuotino nubalsavimo (VI ses) paragrafas 4,—Svarbus, gali but ršamas visuotinu balsavimu. (VII ses.) paragr. 7. Negalima. Kad užlaikyti savą lietuvišką kalboj organą ir sykiu Socialist Party'jos, tai visiem na-

*Eas pildo, tas yr pildantys; pildomas reikštų, kad jį [Komiteta] kas pildo.

riam reikėtų pakelt mėnesinę mokesį, mažiausiai iki 30 centų, nes kiekvieno pereiga būtų imti, moki ar nemoki anglų kalbą, partijos laikraščius ir literatūrą. Tokių ką negalėtų pasinaudot, mūsų sąjungoj nemažai rasime. Sąjungos visticiek eina ta pačia taktika ir paragramu ką ir Socialist-Party ir jos abelni nutarimai ir judėjimas gali but «Kovoje» skelbiami ir šiandien, nes visokius abelnesnius nutarimus «Kovos» redakcija aplaiko iš Notionališko Sekretarijato, bet, kad «Kovoje» ne daug tėra vietos ir savi reikalai per daug platūs, tik kai-kada, kaip apėinančius visuomenę, galima skelbti.

Paragr. 8 tos pat sesijos, kaipo nebutinas, nes tas mūsų propagandos ir agitacijos tikslas, negali but nė atmestas, nėgi pripažintas už neabutiną. Balsavimu nusvert jo negalima. (VIII ses.) paragrafas 7,—Tas yra uždraustu jau pačiais socializmo principais. Kitai negal balsavimas nusvert; balsavimas bereikalingas. 8 paragr.—Nesvarbu. 10 paragr.—Nėra reikalo balsuoti.

(X ses.) paragrafai: 5, 7—Sparbūs ir turi but visuotiniu balsavimu apspręsti. Paragrafai: 13, 15, 16—Išrišti paties susivažiavimo. 22 paragrafas, kaipo susivažiavimo išnešta rezoliucija niekuo, nesiskirianti nuo social-demokratško programo, taktikos ir siekių, negali but atmesta, o todėl ir balsavimas čia nereikalingas.

Tikiuosi, kad tuo padavadijimu Pildantysis Komitetas neįsiziels, nes čia ne ignoravimas jo nutarimų, vien pridaboji mas tvarkos organe, kad to paties bereikalo nekartoti keletą sykių, kas mūsų veikimui atima rimtumą.

Svarbiausiu susivažiavimo neišrištu klausimu buvo «Kovos» perkėlimas. Bet kadangi šis klausimas nupuola, tai kiti protokolo punktai gali but apkalbėti kuopų susirinkimuose ir perbalsuoti, ir visai nereikalauja, kad viešai (rodos tas reiška per organą) diskutijuot ant kiekvieno iš paduotų paragrafų. Ne, tas yra negalimu, kad užimant organą tais minėtais savais viduriniais dalykais, išstumtume šalin daug reikalingesnius išlaukinius, t.y. užmirštume savo pareigas link propagandos ir agitacijos, kam juk ir teip jau nedaug organe yra vietos.

J.B. Smelstorius.

Innovacija.

Ar truktų ar plīstų
bet vienok nevystų!

Žiūrint iš šalies, tai rodos, kad mūsų organas jaučiasi geriaus, nuo neakenčiamos ligos, kuri be pasigailėjimo spaudė jį (organą) ir tuom pačiu kartu mūsų jaunutėles krutines. Taip! Tas parodo mums, kad šauksmai, riksmi apie gelbėjimą «Kovos» ir jos pražutį—dabar aptilo. Retkarčiais tematai «Kovoje» straipsnelius jos palaikymui, pagerieimui, naujam užmanymui pabriežtus. Noriu, kad toks minėtas sklypelis neišnyktų, neatauštų, kuris, kiek laiko atgal, užimdavo bent kelias špaltas. Turiu pasakyt, jog noriu mest žvilgį iš ekonomiškos pusės. Štai kas ir tebus turiniu mano rašinėlio: «Innovacija» (permaina) «Kovos». Skaitydami «Kovą» mes nemažai medėgos semiame iš josios, bet tuom pat sykiu išgirstam ir negeistinas šlykščias nuomones. Daugiausia Sąjungiečiai ir teskaito «Kovą», taigi neveltui, rodos, bus paminėjus kaipo faktą šlykščių tulžių: vaidai pradiniai ir dabartiniai (tik, žinoma, dabar dar šieje esti slapytbėj) (Ta «slapytbė» mums neži-

ma. R.). Tiesa, reikia pasakyti, jog «Kovoj» yra talpinamos ir geros žinutės ir piešiniai iš istorijos ir t. t. ir t. t. Bet tikrai pasakius: ar gana mums?! Kasžin ar rasis toks, kuris su dabartine «Kova» sutiks (sakau, kad per mažai peno). Užteko mums «Kovos» ligšiol, kadangi mes siaurai tesupratome socializimą, siaurai tepažinome jį, bet ačiu bėgimui laiko, kuris paliko didelį bruožą pasekmių. Laikas bėga, keitėsi žmonės, taigi tobulumas teipgi persikeitė. Nepakanka jau mums to, kas pirma sunkiai buvo įgyvendinta, taigi neturime žiūrėti kaip vilkai į avis, kol šiosios pasi-rodys, bet turime patį prisidėti prie darbo, kuris bus mūsų pasi-šventimu, troškimu pilnoj mūsų gyvenimo veiksmė. Teip sakau, kad da neužganedinti esame «Kova», taigi turime pasirūpinti, kad vietoj «ne», būtų «taip». Sąjunga kasdien plėtojas, žmonės išlengvo pradėda suprast sarkastiškumą (? R.) ir nuodugnumą (? R.) sistematiskųjų (? R.) valdžių. Tas parodo, jog į trumpą laiką susitvėrė kelios Sąjungos kuopos. Dabar aš grynai noriu apskaitliuoti paimdamas paveizdan 2000 sąnarių (sajungiečių), užmakančių pilnas savo mėnesines duokles, į metus bus 6000 dolerių. Gryną įplauką \$6000 (Reikia prie to pridurti, kad beveik vienas trečdalis to skaitliaus būna neužsimokėjus, t. y. skolinga. R.). Pažiūresime ar gal «Kova» užsilaikyti be skolų ar nupuolimo su tais pinigais? Valdybos lėšos į metus sueina \$2160 (Mokant sekan.: Red. \$50; Adm. 50, zeceriams 80. Viso labo bus \$2160 į metus). Atmušimas «Kovos» į mėnesį prekiaus 56×12=\$2160 į metus). Popiera «Kovai» 240. Būtas (kvatiera) «Kovos» Redakcijai 300 į metus, o 300 lieka mažmožiams. Visos išlaidos siekia į 3672 dol. Atimant nuo kapitalo 6000—3672 liks 2328 dol. Tai matomė, jog mums gryno pelno be aukų, be fondu liko 2328 dol. tik nuo sąnarių duoklių. Su tais likusiais pinigais galima būtų atspausdinti dvi knygi pav. «Bal. Naktis». Bet jei mes prenumeruosime tas leidžiamas knygas, tai tas grynas likusis kapitalas nežus, bet ap-tenė didžsis.

Tai ko bijotis? Mūsų organas «Kova» tada grynai turėtų būti pašvęstas iš pradžios iki galui tik straipsniam ir apysakaitėms, bet jokiū būdu ne apskelbimams. Mes išvengsimė tų bereikalingų ir negeistinų garsinimų visokių «sukčių». Bet štai puikus žiedelis: «Kovos» kompleksas būtų tyras, be jokių šiukšlių.

Dabar nurodžiau, kad «Kovai» nėra pavojaus iš finansų pusė ir jokiū krizio ji negali bijoti. Nes vienais metais liekanos suteis kia gyvavimą sekantiems metams. Bet argi «Kova» neturi prenumeratorių? Tikiuosiu, kad taip. Ar-gi iš prenumeratorių nėra pelno? Bet kur fondas «Kovai», kur literatura, o kur pačios aukos? Man rėgis, kad mes dvigubai padidintą «Kovą» tesėtume leisti ir užlaikyti. Apsvarstykime gana gerai! Ar ne geriaus mums būtų matyt tą mūsų organą gryną? Ar neturėsime daugiau prenumeratorių, kada išvalysime šiukšles? Rimtai, užtikrinančiai galiu pasakyti, kad laimėsime, nes bus vietos ir kritikai ir socializmo gvil-denimui, ir straipsniam, korespondencijoms ir t. t. Skaitytojas ta da ras daug daugiau medėgos, kad ir matys kur vaidus, tai, bet bus jam apart tų ką pasiskaityt. Nežinau ar yra Sąjungoj viso labo 2000 sąnarių, bet tikiu, kad ir nėra 200 sąnarių, bet su fondais aukomis įplaukia \$6000.

Špokas.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Omahos mieste, Nebraskos valst., sustreikavusieje gatve-karių aptarnautojai rugsėjo 22 d. turėjo susirėmimą su policija. Likosi užmuštas vienas iš subėgusių žiūrėti į kovą žmonių, darbi-ninkas W. Betrick. Iš streikierių pažeista penkis. Susirėmimą suprovokavo kapitalistams tarnaujanti policija.

Kalbama vienok, kad streikas veik užsibaigsiąs, nes kompani-ja žada priimti streikierių reikalavimus ir pripažįstanti gatve-karių unija.

Susivažiavimas Amerikos Darbo Federacijos atsibus Lapkričio 8 d. Toronte, Ohio valst. Organizacijos valdyba išsiuntinėjo į visas kuopas pranešimą, kad rengtų įnešimus ir rinktų atstovus į tą susivažiavimą. Svarbiausiais klausimais, kuriuos susi-važiavimas ketina svarstyti, yra susivienijimas su tarptautiška Europos darbininkų organizacija. Teipgi reikalavimas laisvės žodžio, susiriokimų ir spaudos ir keletas smulkesnių dalykų.

Amerikos Darbo Federacija išsiuntus savo prezidentą Samuel Gompersą į Europos tarptautiškos darbininkų organizacijos susi-važiavimą gavo persitikrinti, kad Europos organizuoti darbininkai nepripažino Amerikos Darbo Federacijai jokios vertės iš priežas-ties, kad ta organizacija laikėsi iki šiol netikro kelio ir ėjo ranka rankon su kapitalizmo «bosais». Taigi gavus gerą lekciją, A.D.F. imsis kitos taktikos ir necis jau paskni politikierių tarnus, ta-čiaus abėjotina, kad visiška pervarta Federacijoj įvyktų.

J. B. SMESTORIUS.

UŽMIRŠTAS KARALAITIS.

[PASAKA]

Žiaurus vėjas blaškė liudnai cšenčius pageltusius ir tarsi kraujais apsiliejusius medžius, rodos stengdamasis nuplėst nuo šakų kiekvieną lapelį, ir piktai švilpė, kad ans da įsika-binias dručiai laikėsi savo šakos. Sausus, nukrestus blaškė ir vaikė dulketu keliu, kuriuom dabar ėjo jaunas pavargęs vaikinėlis besižvalgydamas, tarsi ko jieškadamas.

Kaimo šunes, jei tik prie katrų vartų prisiartino, varė jį šalin savo rusėiu užsiupuolimu. Jis nesigynė lazda, nes jos vi-sai neturėjo, vien tik gėdydamas užpuolikus ėjo toliaus.

Priejęs bažnyčią, jis sustojo ir žiūrėjo į jos puikumą. Norėjo įeit į vidų, bet duris buvo užrakytos. Vaikštinejan-tis klebonijos darželyje storas kunigas, pamatęs jį klabinantį bažnyčios duris, pagrasino savo stora lazda ir grumojo užpiu-dyti šunimi. Vaikinėlis liudnai pažiurėjęs į plustantį ir val-kata jį vadinantį kunigą, nuėjo šalin.

Nuvargęs jieškojo jis pasilsio ir pastogės kad apsišilt ir pasi-lėpt nuo žiaurus vėjo. Bet niekur į pastogę neleido jį dabojojantie vartus šunes. Ir nuliudęs be vilties jis ėjo tolyn.

Gale kaimo buvo da sukumpusi sena lušnelė, kurios šiaudinį stogą purtė ir draskė žiaurus vėjas, švilpdamas ir staugdamas palėpėje. Nebuvo čia kiemo ir prie slenkčio ne buvo šunies. Jaunas vaikinias paklabino senas plyšėtas duris, kurios vienok nebuvo uždarytos, nes vėjas jas tai atidarinėjo, tai su trenksmu uždarinėjo. Pabaladojimą vienok išgirsta ir netrukus žilas senelis pasirodo prieangyje. Jis malonai sa-vo pilkomis akimis pažiūrėjo į bediną svečią ir pasakė.

— Eukš, vaikeli, į vidų. Matau esi pavargęs ir sušalęs. Apsišilęs papasakosi su koku reikalu aplankiai mūsų vargin-gą pastogę.

Senelis pavaišino savo svečią kuo gatėjo beklusinėdamas iš kur ir į kur eina, patyre, kad jaunas keleivis buvo našlai-čiu, kad augo dideliame svetimam mieste Capitalijoje, auklejo jį visai svetimi jam žmonės, kurie apart skriaudimo ir kanki-nimo padarė jam tą labą, kak pasakė, jog jis esąs sunumi gar-singo karaliaus Marko iš Demokijos, ta l jis slaptomis prasiša-linęs, pabėgęs nuo savo persekiotojų ir einas jieškot savo tė-viškės.

Senelis giliai užsimastęs klausė keleivio pasakos ir jo senas vaidas, tarsi, atjaunėjo ir jis su džiugsmu prabilo:

—O, atmenu, atmenu aš tuos laikus, bet tai jau buvo seniai, seniai, kada Demokija buvo galinga ir laiminga. Ten visi buvo lygūs, visi buvo lyg broliai, lyg vaikai vienos motinos, nes nieks nežinojo, kas tai yra tavo ir mano. Visi viskuom lygiai naudojosi, visi sykiu gynė, kas reikalingas buvo jų visų gyvenimui ir laimei. Demokijos gyventojų giminė išsiplatino ir gabesniejie užsimanė savo gabumą, ką ne jie patys padarė, vien gavo nuo savo motinos Gamtos, didžiuotis ir reikalauti nuo kitų savo brolių, kad juos už tą gabumą gerbtų ir jiems tarnautų. Tik vienas brolis Markas, griechai tam atspriešino, sakydamas, kad visi lygūs ir negal but vieni vergais kitų. Rods, buvo ir kiti, ką tas teises gynė, bet išdidųs, pikti broliai užgriebė viską su pagelba savo šalininkų, kuriuos prisikalbino žadėjimas padaryti ir juos «aukštesniais» už kitus, ir pradėjo viešpatauti.

Išvartysis Markas apsigyveno svetimam mieste Capitalijoje, ten, girdėjau, susilaukė sunaus, kuriam davė vardą Socialijus—Demokritius.

—Teip, seneli, aš esu tuo Socialijum—Demokritiju, tai mano tėvėškė buvo Demokija. Aš keliauju jos jieskot ir išvartyt iš jos nieksus išsigimėlius.

—Ne, tu da negali apeikt savo priešų, kad atimti paverttas teises, nes da jaunas. Pasilik čia mano bedinoj pastogėj, spēkos tavo sustiprės is čia greit rasi daug tokių, kurie eis su tavim į kovą ir tada tavo pergalė bus garbinga ir tikra.

—Nekenčiu nuolankumo ir pasidavimo, bet augdamas gatvėse miesto mačiau minias, kurioms atimtos teisės gyventi, bet jie nuolankiai pasidavę savo likimui.

—Tokius pavergtuosius, persekiojamus ir prispaustuosius, pakviesk sau į talką. Jie eis su tavim, nes tu paliuosuo si juos iš to nuolankumo ir vergiško pasidavimo, sugražinęs žmogiškas teises, kurios jiems išplėštos.

—Kokiu budu įkvepti tiems be žmogiškos pajautos jausmus savaguojonės?

—Yra du budai, nors prasti, bet pasekmingi: reik išvystyt juose nustelbtą žmogišką pajautą ir leisti suprasti jiems jų tveriančiąją spēką. Tai yra, apšviest tamsų protą ir suvieni tyti išardytą spēką.

—Suprantu ką turiu daryti. Bet, kaip sunkus yra tas uždavinys.

—Bet jo neatlikęs, savo siekinių neatsieksi. Atminti, kad tie valdomieji galingi, nes jų milijonas milijonų, kad jie gyvieji stulpai civilizacijos ir pamatas kultūros. Nuversk stulpą ir visus puikus stogas su savo kopuloms į griuvėsius pavirs, išgriauk pamatus ir puikiausia muro trioba sugrius. Jie yra neatbutini kaip oras, jurė, žemė ir saulė. Jie kyla į augštybes, jie neša ant savo nugaros sunkybes, jie gimdo, jie auklėja. Be jų oras, vanduo, žemė, saulė ir visa gamta nieku yra. Nes jie yra tveriančia spēka, kuri užvaisina, gimdyti verčia ir naudingais daro. Štai kuo yra tie, kurių vardas Liaudis.

—Einu prie jų.

—Lukterk čia, mūsų pastogėj, sustiprėk, jie patirs apie tave ir jieskos tavęs. Jie pažįsta seną Proletą. Jiems pranešiu apie tave ir jie paduos man savo rankas. Visi sykiu eisim paskui tave ir atimsime nuo plėšikų viską, kas visiems priklauso. Tu mus rėdysi ir sugrąžysi mums laisvę ir lygybę, tada nebus tų žmogystų be žmogiškos pajautos. Dabar eikš į mano glėbį, lai prispausiu tave prie savo išsiilgusios krutinės.

Ir drebančios senelio rankos apkabino patogų jaunikaicio liemenį, prispaudė jauną, karštą krutinę prie savo širdies, kuri jaunikaiciška gyvybe prisipildė, o pilkos akys praspindo džiaugsmo šviesa. Jis glostė gražius plaukus jaunikaicio, žiurėjo į jo gražią kaktą ir skaištųjį veidą, pilnas išminties ir teisingumo akis ir gėrėjosi, gėrėjosi, tarsi, tikras tėvas savo atrastuoju sunum, kame matė viltį atmonijimo skriaudėjams už visas pergyventas kančias ir nuoskriaudas.

Laiškai iš Europos.

IŠ ŠVEDIJOS DARBININRU GYVENIMO.

Nusistebėjimas, su kurio visas proletarijatas žiuri į Švedijos draugus, net buržuaziniuose lakraščiuose pradeda apsieikti. Ir juo daugiau mes susipažįstam su visuotinio streiko bėgiu, tuo daugiau pradadam stebėties ir goduoti.

Štai kaip aprašo vienas buržuazijos laikraštis, Švedijos darbininkų dabartinį gyvenimą.

«Kaip gyvena ir iš ko gyvena streikuojantieji šioje bedarbėje? Vienas dalykas aiškus: laiką praleidžia labai gražiai. Liaudies bibliotekos skelbia, kad paskutinėse savaitėse, knygų reikalavimas keleriopai pasididino, darbininkų bibliotekos visą dieną atviros ir visą dieną pilnos. Social—demokratiškas laikraštis apskelbė visą eilę dailės žinovų, kurie sutiko duoti išaiškinimus muziejuose ir pavekslų galerijose darbininkams, ir dabar su jų pagelba kasdieną šimtai darbininkų lanko muziejus. Grafas Cederstrom, arsenalo ginklų prižiūrėtojas, sutiko pats kasdieną pas kirtoj valandoj apvadzioti darbininkus. Visa eilė gydytojų, metė vasros pailsį ir dabar kasdieną skaito referatus apie visokias ligas iš higienos. Prie to dar reikia pridurti: darbininkų profesionaliniai susirinkimai ir streiko komiteto atskaitos. Teip gyvena streikuojantieji.

Iš kogi gyvena darbininkai?

Sunkiausias dalykas, su pagelbos nešimu, sioms darbininkų grupoms: šeimynoms su dideliu vaikų skaitliu, pavienioms jaunoms darbininkėms ir pavieniams, kurie lengvai gali atitraukti nuo streiko, nes jie blogiausiai yra apmokami. Neturintiems pastogės, kurie ir pirm streiko tankiai bedarbo budavo, nors ir neorganizuoti, išduoda ant naktigulto ir ant pietų. Iš mergaičių užsilaikymo, streikuojantieji labai užgandinti: jos laikos kuo puikiausia. Net turinčios teisę ant pašėlpos nesinaudoja, tarytum jos vėlesniam laikui sučėdyti nori.

Vienas dar dalykas didžiai pagirtinas yra. Tai darbinis

kų organizacijos praveistas užginimas vartoti alkoholį: vyną, degtinę, alų. Žiūrėkit, pasakė man vienas, alkoholiaus užginimas tai tvirčiausias draugas streike. Ir teisingai sako, kad šitas užginimas begalo svarbią morališką įtakę turi. Stebėtina, kad net tikėjimiskos blaivybės draugijos pradėjo simboliškai prie streikuojančiųjų atsinešti.

J. Š.—K.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI.

«Lietuvos» Nr. 39. A. Antonov, turbūt atmonydamas «Kovos» administracijai ir T.K. K-sijai už apskelbimą, remdamiesi ant buvusio administratoriaus vedamų sonarinių mokesčių knygu, kad minėtasis A. Antonov į sąjungos išdą yra įmokejėjas tik 40c, stengiasi save išteisinti ir išniekinti «poną» J. Grinių ir komisiją. Matoma kokio «draugo» esama A. Antonov, kad prieš savo draugus teisinasi ne katram nors pirmei viškam laikraštyje, bet «Lietuvoj» pasigarsėjusioj savo tarnavimu tiems, kas tik turi saują purvą mest ant socialistų. p. A. Antonov veltui savo draugais vadina P. Grigaitį ir Z. A., veltui giriasi, kad ir pas jį lošia didesnė svarba darbas, negu centas... Su «ponais» mes nieko bendro nenorime turėti, lygiai su tais, ką «Lietuvoj» jieško vietos, kad išvadint «ponais» tuos, kurie šlykštiasi panašiais komplementais.

p. A. Antonov žino, kad ne «Lietuvos» skaitytojamst uri rupėti, kas iš LSSA narių kiek yra pasidarbavęs sąjungos labui, o sąjungiečiai patį žino, kaip daug Są-gai padarė dezorganizuojanti panašių p. A. Antonov «draugų» negražų darbų, irgi ne «Lietuvai» reik sąjungiečius mokyti gerbti p. Antonovų nuopelnus.

«Marijavitų Žinios» Nr. 1 straipsnelyje «nuo redakcijos» rašo:

«Marijavitų Žiniuose» pajudinsime visus svarbiausius klausimus iš visuomeniško, ekonomiškio ir kulturiškio gyvenimo; be to talpysime naujausias žinias ir atsakymus lygiai kaip ir išaiškinimus klaidingų žinių apie Marijavitus, kurias mūsų priešai ir laikraštija tyčia arba nežiniomis platino ir platiną.

Visiems tikėjimiskos pakraipos paklausimams, priderančiai statomiems, stengsimės duoti pilnus, bešališkus atsakymus.

Tačiaus «Marijavito» Nr. 1 Marijavitų Religijinės sąjungos įstatuose sako, jie priima visus katalikų bažnyčios dogmatus ir atsiduoda «ypatingai globai švenčiausios pavelės», tai vieną su kitu sulyginus jų mokslas tiek pat vertas, kiek ir katalikų bažnyčios. Iš viso «Marijavito» ir «Marijavitų Žinių» (priedas prie pirmojo) matosi, jog ta nauja fanatikų sekta, tik stengsis fanatizuoti jiems tikinčius pasekėjus.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA!

Malonėkite paaiškinti mums šį klausimą: Jeigu tarp L.S.S. kuopoj, katroj nebuk, atsitiktų šiaip, kad vienas draugas suardytų šeimynišką gyvenimą kitam draugui palie-

kant tėvui neišauklėtus kudikius, ar tokiame atsitikime kuopa gali tokį draugą prašalinti iš kuopos už tokį pasielgimą, ar išteisinti kaip neprasizengusį.

Cleveland, Ohio. Vienas iš kuopos.

Ant širdies nėra įstatymų, vien sulyg sąžinės sprendžiant, žmogus, kuris paveržia nuo kito pamylėtą moteriškę ir palieka jos vaikus, nepasielgia pagal tikros meilės jausmus, ačiaus tik, kad prisotint savo gašlumą, užganėdint pageidimą. Kas tikrai pamyli moteriškę, pamyli viską kas pas ją yra gero ar blogo, pamyli ir jos vaikus, kurių nesutiks palikti jų tėvui, imdamas jų motiną. Jeigu tokia meilė yra priežastis šeimynos suardymo, suardytojas gali but išteisintas. Bet panašiam atsitikime matyt svarbiausią rolę lošia gyvuliškas pageidimas. Žmogus, kuris to negali suvaldyti ir išplėšią vyrui moterį, o vaikams motiną, lyginasi piktadariui, žmogui doriškai nupuolusiam, toksai negal but L.S.S. kuopos narių apginamas.

II

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA!

Malonėkite man paaiškinti šį klausimą: Atliekant katalikui išpažintį ir priimant «šv. sekramentą» (Jezaus kuną) dėlko neduodama, kaip seniaus buvo jojo (Jezaus) kraujo (vyno)? Kodėl kunigai tą viską užlaiko didelėj slapybėj.

Milwaukee, Wis. Špokas.

Su panašiu klausimu, pirmiausiai patarčiau kreiptis į «Šaltinio» redakciją, bet niekad ne į «Kovos», kurioj nėra teologų. Tas gali rupėti tik tiems, kurie tiki, kad duona yra kunas, o alkoholinis skysčius—kraujas ir tai daigi žmogaus. Ta dogma remiasi tuo pačiu, kuo remiasi prasiidėjmai (gemalo) iš dvasios šventos. Su mokslu nieko bendro panašūs tvirtinimai neturi, todėl ir laikomi butent «paslapyje», bet ką, tai ir pati teologija vargiai galės pasakyt ką kitą, kaip tik tai, kad paslapyje laikoma teisybė, nes tikintiemsiems parodžius tą teisybę, jie visai į dogmas nenorėtų tikėti, o bažnyčia negalėtų viešpataut ant jų dvasios. Kas link nedavimo vyno, tai bažnyčia sustabdė dėlto, kad duodant iš to paties indo, ar tuo pačiu šaukštu nesveikoms lupoms, kiti šlykštėjo bei bijosi užsikrest liga. Apart to konsekruotas vynas tankiai pasiliedavo per smakrą, o tam besikartojant «kraujo» šventinybė turėtų daug prastoti, tad bažnyčia padavadijo, kad tikinčiuosius penėt tik «Jezaus kunu».

Red.

RAŠTININKŲ FONDO VALDYBOS RINKIMAI.

Jau metai netoli kaip susitvėrė Raštininkų Fondas, bet iki šiol jis dar nėra sutvarkintas ir todėl jo gyvybė nėra visuomeni matoma, nes neturint jokių rodyklių, jokių taisyklių, Fondas nieko neturi daugiau, kaip tik kelis desėtkus dolerių, kurie T. M. D. izde.

Jau keli pakėlė savo balsus ir išreiškė nuomones, kad Fondo gyvybėn įvykdymui, reikalinga kuogreičiausiai išrinkt valdybą, kuri rūpintųsi jo reikalais, nes be valdybos, sutvarkymas nėra galimu. Galiaus p. B. P. «Tėvynės» N36 šaukdamas prie sutvarkymo Fondo, patarė kuogreičiausiai rinkti valdybą ir rinkimo reikalų vedimui perstatė tris ypatus į komisiją.

Kadany
nolisi, kito
sau pasira
pateikti
pakiriame
valdybos ri
Todėl
epi pasisk
m turi bū
tikas ir tr
ni pažymi
ypatas į val
jūgū kokia
ait balsus
iš savo kar
ni, 313 W
kūni, mes
kūraščiuos
kūraščiaiai
moni bus
kūni.

Taigi š
interesojoas
šlygtume

22-5-
lio, Jezior
26-9
27-10
Kosciusko
28-11
aukinimą
29-11
22m. Ma
kų klicšto
30-11

J. Val
vlinami v
liniingas
agarsiaim
nas laikrašt
in, o «bizi
haja savo i
renok su t
rinkuot.

«Kovoje, ta
kū, kad tą
keist ją kit

V. Lan
kū tad suna

V. Tal
perkelimo

Kadangi iki šiol kitokių patarimų nesimato laikraščiuose ir, rodosi, kitokių patarimų šiom tarpu nė būt negali, todėl mes, žemiau pasiraše, kaip perstatyta komisija, su šiuomi straipsneliu, apskelbiame Raštininkų Fondo valdybos rinkimus. Rinkimams paskiriame laiką iki 31 d. Spalio šių metų. Taigi, iki tam laikui valdybos rinkimai turi būti užbaigti.

Todėl kas atjaučia Raštininkų Fondui ir juomi interesuojas, tegal pasiskubina atiduot savo balsus pažymėtame laike. Valdybon turi būt renkama: Pirmininkas, padėjėjas, sekretorius, išdinininkas ir trys nariai iš literatiškąjį komitetą. Todėl kas balsuos, turi pažymėti kokią vietą ką skiria. Kiekvienas gali perstatyti 6 ypatai į valdybą, taigi tiek ypatai, kiek į valdybą yra reikalinga. Jeigu kokia draugija ar kuopa dalyvautų balsavimuose, turi pažymėti balsus kiekvieno balsavusio, už ką ir į kokią vietą balsuojantis savo kandidatą skiria. Balsus meldžiame siųsti: *V. S. Jokubiniui, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass.* Pasibaigus balsavimo laikui, mes suskaičiuosime balsus ir apskelbime balsavimo pasekmes laikraščiuose. Į kiekvieną vietą bus išrinkta ypata, kuri gaus daugiausiai balsų. Ant pirmininko padėjėjo nereikia balsuoti, juomi bus išrinktas tas kurs po pirmininkui gaus daugiausiai balsu.

Taigi šiuomi kviečiame visus tuos, kurie Raštininkų Fondo interesuojasi pasiskubinti atiduot savo balsus, kad greičiau reikalą užbaigtume.

*V. S. Jokubynas,
P. Sinkevicius,
M. Mikolavycienė.*

MUSU KALENDORIUS.

(Pirmoji eilutė yra senojo kalėdus, antroji — naujojo.)

Rugsėjo Menuo.

- 22-5—1900m. Kariškas sudas Varšuvoj ant Czerwinkio, Jeziorowskio ir kitų dėl užmušimo šuipo.
26-9—1547m. Gimė Cervantes, Ispanų rašėjas.
27-10—1837m. Mirė socialistas Fourier.—1794m. Kosciuskos kova ties Maciejovicais.
28-11—1870m. Bakunino proklamacija Lyone apie išnaikinimą višpatystės.
29-12—1424m. Mirė Jonas Žiška, ussitų vadas.—1832m. Maskolių valdžia atima Pazaistės (ties Kaunu) katalikų klictorių ir atiduoda popams.
30-13—1883m. Užmuštas Zgierze išdavikas Szramski.

Krasos dežutė.

J. Vaitkevičius. Gyvenant laikuose, kurie teisingai satyrikų vadinami vagių gadyne, ir vagies negalime viešai pavadinti vagiu. Išmintingas ir susipratęs žmogus netikės laikraščiuose talpinamiems apgarsinimams, ypač tokiems, kurių tikrumas abejotinas. Ne vienas laikraštis už apgarsinimo netikrumą neatsako, nes tai yra biznis, o «biznis» ne vienas negal būti be apgavystės. Kas ko reikalauja savo mieste gal gauti. Pats pirkdamas nors ir būna apskutu, vienok su tuo tur sutikti. Iš apgarsinimų naudotis, reikia visados rizikuoti. Pagaliaus, lai sąjunga panaikina apgarsinimų skyrių «Kovoje, tada nebus apgavimų, tačiau ir tuomi neišnaikis apgavimų, kad tą viską prašalint, reikia panaikinti «vagių gadyne» ir pakeist ją kitokia surėdymo sistema.

V. Laisvėkui. Panaši korespondencija jau «Kovoje» tilpo, jų są tad sunaudot negalime. Parašykite ką naujesnio.

V. Tabarai. Pereitime «Kovos» numeryje užbaigėm «Kovos» perkeltimo klausimo apkalbėjimą. Užteks. Geriaus bus jei kuo-

pos baisuojant klausimą galutinai išris, nors rodo si visticie jis pats per save nupuola.

J. D. Bindokaičiui. Bergždžias klausimas. Negali būt jokios «gėdos», kad F. J. Bagočius atsisako nuo darbavimosi, nė jam pačiam nėgi sąjungai. Pirmasis turi liuosą valią, sąjunga gi negali ką—nors versti prie darbavimosi jos labui, jei aptingusi ypata atsisako nuo to.

28 Kuopos Nariui. Klaida atytaisyta «Kovos» N39. Jūsų «pabarimą» korespondento už neteisingą pranešimą negalima sunaudoti, nes pats korespondentas klaidą patėmijęs, ją atitaisė.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Mahanoy City, Pa. Mėnesiniame savo susirinkime L.S.S. 46 kp. rugsėjo 12 d. tarp ko kito, nutarė nusisamdyt kambarį, kur galima būtų nariams tankiau susirinkti dėl pasikalbėjimo ir pasilavinimo. Nutarimas greitai laiku įvykdyta. Da tą pačią dieną gavome nusisamdyt svetainę pas, p. J. Margelį, po nr. 60 North Main gatvės.

Šiuomi atkreipiame kuopos narių atydą, kad nusamdytame kambaryje įsteigėme knygynėlį, telpa iki šiol apie 50 su viršum knygelių įvairaus socialistiško turinio; todėl kam tik nuobodus vakaro laikas namie, privalo atsilankyti į mūsų knygynėlį ir čia ras pasiskaitymui gerų knygų. Laikui bėgant mes tikimės knygynėlį padidinti ir sulaukti dvasiškos naudos.

Kas šventadienis, kambarįs atidarytas nuo 2-ros valandos po pietų. Apart pasiskaitymo čia bus naudingi pasikalbėjimai ar diskusijos. Todėl visus prijaučiančius darbininkų kovai už išsiluosavimą, maloniai užkvičiame atsilankyti ir pasiklaudyti ar pasiskaityti.

Kp. sek. *J. Overaitis.*

Pana, Ill. Vietinė L.S.S.A. kuopa gavo žinią nuo drg. J. Krumo, kad jisai pasirengęs atilankyti su prakalboms ir prolekcijoms Illinois valstijos kuopas, parengė du vakarus (11 ir 12 d. rugsėjo). Pirmą vakarą buvo prakalbos, antrą prolekcija. Iš prakalbos ir prolekcijos, publika buvo labai užganėdinta. Kalbėtojas ir prelegentas daug gražių žodžių įsmeigė į klausytojų smegenis ir pakėlė žmonių supratimą, ko mums darbininkams reikia.

Rugsėjo 5 d. čia buvo atsilankęs anglekasių buvusis prezidentas John Mitchel, kuris pasakė trumpą prakalbą, kurioje nieko ypatingesnio nenurėdė, vien tik, kad išgyrė unionizmą ir pasigyrė, kad prieš 20 metų pro čia jis važiavęs freitka riu (tavoriniu vagonu), bet nepasakė, kodėl dabr važinėja pulman karuose.

Darbas čia dabar pradėjo biškį geriau eiti.

Rugsėjo 7 dieną kasyklėse liko sužeistas lietuvis M. Kar

pus, kuris su nulaštu nugarkauliu likos nugabentas į Spring fieldo ligonbutį. Gal ir išgis, bet jau sveikatos nėra.

S. Stočkus.

Newark, N.J. Labai retai kas, o teisingiau sakant niekas nieko nepraneša į mūsų laikraščius apie nevarkiečių darbštumą. Gal patį Newarko lietuviai nemėgsta pasigirti savo darbais, o gal neturi ir kuom pasigirti prieš visuomenę.

Vienok yra ir čia tarp lietuvių dalykai, kurie turėtų but zinomi ir laikraščiuose minėjami. Yra pavyzdžiui L.D.P.K. į kurį priguli nemažai lietuvių, ypač pilnų spėkos ir narsumo jaunikaičių. Narius L.D.P.K. lengva yra išskirti iš paprastų vargo pelių darbininkų, nes jie atsižymi geltonais knypkučiais prisektais, kaip draugijos ženklais prie krutinės, ir juodais ženklais po akimis. Tik nemanyk skaitytojau, kad priklausant prie minėtos draugijos butinai reikia juodylu pokarėš pažymėti, ne, visai to nereikia, nes tą suteikia draugas draugui savo penkais pirštais, kietai sugniauštais į kumštį, kurie da iš savo didžios meilės ir sulopina ne veinam prakiuru sią nuo svaigančio raugalo galvą. Ypač toms operacijoms labai Newarko pagarsėjęs vienas smuklininkas, kuriam matyt labai rupi, kad tamsuolius pamokyti, kaip tai ant svieto gyventi.

Taigi toki broliai verti gabaus rašėjo plunksnos, kad juos atsakančiai galima būtų nupiešti ir supaveiksluoti, bet man kaipo paprastam nuo kujo ir kirvio artistui, tą padaryti sunku, taigi dasipiešk, mielas žiopsotojau, pats savo mintyje tai ko truksta mano paveiksle iš prakilnių nevarkiečių darbštumo. Ištikro vertėtų ir vardus, pravardes paminėti tų mūsų didvyrių, bet tuom tarpu paliksiu, kad jos pačios savo nežmoniškais darbais pagarsėtų net laikraščiuose.

Vienok nors žodžiai ironiškai veržiasi iš burnos žiurint į mūsų nelaimingus brolius, širdį spaudžia liudnumas matant kaip tie vargšai toli atsilieka nuo susipratimo, nuo apšvietos. Skandydami savo protą nuoduose raugalo, skaldosi sau galvas ir aptemdo akis, kad nematyti ir nejausti to, kas šaukia juos prie kitokio darbo, prie kitokio kovojimo, prie kitokio ušsiėmimo, kad prisidėti prie tų, kurie kovoja ir reikalauja, kad žmogus būtų žmogum, kad pažintų pats save ir savo gyvenimą padarytų laimingu ir gražiu. O, ne! socializmui tokie neprieinami, nes jie patį sau žmogiškas teises atima. Liudna teisybė!

Garnys.

Union City, Conn. Čia atsitiko pasibaisėtinas atsitikimas. Rugsėjo 17 d. Zafija Rreičmoniutė su savo numylėtinu J. Pečiuliuku iš Waterbury, Conn., išsivadino B. Kulvinską velų vakaru pasivaikščioti. Nuėję apie dvi mylias tolio nuo miesto susėdo pasilsėt. Mergina pradėjo meilei glamonėtis prie B. K., kuris nė neapsžiūrėjo, kaip ji išsitraukus revolverį kelis šuvius į jį paleido. B. Kulvinkas pažeistas pašoko, bet J. Pečiuliukas pasekė savo merginą ir B. K. pasveikintais naujais šuviais krito ant žemės. Pažeistąjį da peiliu supiaustyta ir palikta girioje.

Ant rytojaus atrasta jį da gyvą, ir nugabenta į ligonbutį kur da išpažino, kas yra jo žudytojais—numirė.

Žmogžudžiai paimti kalėjiman. Priežastis to baisaus pikto jų darbo da nežinoma.

Nužudytasis B. K. buvęs savininku gertuvės. Minėta mergina rengėsi įstot į miniškų zokoną

Baisus darbas dievbamingų katalikų!

B. Ramaitis.

Meriden, Con. Rugsėjo 14 dieną buvo čia apvaikščiojimas 40—metinių sukaktuvių lietuvių atėvystės į Ameriką. Sumanymas kilo L.S.S. kuopoj ir jį įvykdyt apsiėmė D.L.K. Gedemino ir šv. Kazimiero draugystės, kurios surengė prakalbas. Kalbėjo kun. Jonas Žilinskas, kurio kalba gana gerai visiems patiko. Po prakalbų surinkta aukų išleidimui «mokslo vadovėlių» \$ 13.50c.

Antras kalbėtojas buvo kun. Žebrys, kuris pradėjo tuojaus kunigiškai keikti ir pipiruoti savo neapkenčiamuosius bedievius. Jo prakalba buvo stačiai tik piudymas vienų kitais. Iš publikos tarpo todėl ir turėjo kilti užmetinėjimai. Kalbėtojas užklaustas: «Kas kovoja už tikrą žmonių laisvę, ir «kas panaikino vergijas ir baudžiavas», kun. Žebrys dągi su istoriškais privadžiojimais atsakė:—«pats laikas tą padarė. Keista. Ne laiko žmonės, kurie kovoja, ir kurie laiko sąlygų verčiami kovojo. Kunigas Žebrys to nemokėjo, o gal nenorėjo paaiškint, nes tada pasirodytų, kad jis tuos kovojančius žmones keikia.

Kunigo Žebrio kalba pasėjo neapsikentimą tarpe čionykščių lietuvių, tačiau laikui bėgant tamsūs žmonelės susipras teipgi ir supras reiškimą panašių kunigiškų keikimų ir neapykantos sėjimų. Mokslo, mokslo,—kunigo Žilinskio žodžiais reik pasakyt—mums da truksta, tas mums parodys kur teisybė, o kur melas, tas mums parodys kelią kuriuomi turime eiti ir tikrus vadovus, kuriuos turime sekti.

K. Liutkus.

Fitchburg, Mass. Susitvėrė ir čia L.S.S.A. kuopelė, nors iškart da ji maža ir silpnutė, vienok jau sutiko priešus, kunigijos aptemdytuose fanatikuose ir tie, kaip patrakę niekina ir persekioja priguliniuosius prie socialistų. Tačiau jauni vyrai nepaisindami tų nesusipratėlių zaunų ir persekiojimų, griebiasi už skaitymo ir švietimosi.

Tikimės, kad nė vienas iš kuopelės narių nenusimjisme ir neatsiliksimė nuo savo draugų, kovojančių už žmogystės vertybę, už laisvę ir tikrą civilizaciją. Tikimės, kad ir mes įstengsimė eiti vienoj eilej po raudona vėliava prie darbinikiškos pergalsės ir žmonijos laisvės.

V. Przelgauskas.

Kenosha, Wis. 212 L.S.A. kp. rugsėjo 4 d. buvo parengtos prakalbos. Vakaras atsibuvo šv. Petro bažnytinėj salėj, ir apart prakalbų, dainų ir deklamacijų, buvo ir pasiinksminimas. Kalbėjo drg. M. Soblickas iš Waukegan, A.L. Greičiunas iš Chcagos, F.A. Golubički vietinis. Po prakalbų buvo rinkta aukos mokslėiviu pašelpai. Surinkta \$ 9.00, kuriuos pasiūsta «Tėvynės» redakcijon. Ypač žmėnėms patiko deklamacijos mažų vaikų: K. M. Vinciaus, Vytauto ir Zofijos Brozeviciukų, kurie iš savo užduoties išsiršo gana puikiai. Apart minėtų deklamatorių V. Kudirkos eiles

«Ne tas yra didis» deklamavo drg. Kaz. Kliuga. Teipgi gražiai padainavo kelias tautiškas dainutes, po vadovyste vietinio vargoninko J. Višniausko Lietuvių Giedorių Kanklės choras. Fotografistas Ivanauskas nufotografavo, kalbėtojus, deklamatorius ir chorą.

Po to buvo pasilinksminimas.

Vakaras buvo be svaiginančių gėrymių, tat ir labai gražiai jis atlikta. Dalyvavo apie 500 žmonių ir visų apsiėjimas buvo gražus ir mielas. Vakaras atnešė, materijališką ir morališką naudą.

B. K.

Taylorville, Ill. L.S.S. 13-toji kuopa surengė rugsėjo 14 dieną prakalbas. Kalbėtojas buvo drg. J. Krumas iš Chicago. Žmonių prisirinko gana apščiai ir ne vienas iš prakalbų ištraukė sau dvasišką naudą.

Lietuvių čion gyvena apie 40 šeimynų ir apie dusek tiek pavienių. Dirba beveik visi anglių kasyklose, nes kitokių išdirbyčių čia nebėra.

73 Kuopos organ. T. Maurius.

Kogi laukiam?

Draugai! Jau antras metas, kaip užsidedom mes sąjungiečiai ant savo pečių tą teip svarbų dalyką, t.y. išleisti knygą «Moteris ir Socijalizmas». Tarsi jau gana būtų suprati-
mui mąstančio žmogaus, kas yra toji knyga ir apie ką joje rašoma. Sakysim nieko nėra lengvesnio, kaip sumest daugeliui į vieną daiktą po šapelį, idant sukraut didelę kupetą. Juk senovės karžygiai pildami po saujalę, milžiniškas pylis supylė. O mes kodėl to negalim padaryti? Bet štai kame dalykas: pasirodo kad daugeliui da nereikia apšvietos, da pas mūsų lietuvišką visuomenę daug daugiau yra gerbiami sapnininkai, kabalai ir kiti orakulai. Tuli net siulineja po \$25 kad jiems suteiktų «Čertaknygę». Butent yra tokia knyga iš judos popierus, raudonomis raidėmis, paties kipšo parašyta. Ką toki žmonelės turi savo omenije, lengva kiekvienam suprasti. Ar mažai iš tokių pasinaudoja prigavingi vertelgos. Ir tai civilizacijos laikuose, dvidešimto šimtmečio saulutei šviečiant!.. Tai kogi laukiam?! Neduodam žmonėms naudingų knygų—jie jieško velneknygių. Juk rodo nereikia parankesnio budo sumest daugeliui po keles dešimts centų ir nejučiomis turėsime moksliską veikalą, kuris ne vienam nublaškys nuo akių tamsybės rukus.

Ar da neaišku, jog moksliska knyga, tai darbininko keliaujanti mokykla, ką veda žmoniją prie tobulumo. Moksliska knyga, tai geriausias darbininko draugas, ypač «Moteris ir Socijalizmas» bus kelvedžiu ir moterų, kurioms apšvieta nemažiaus pageidaujama, kaip kasdieninė duona, «Moteris ir Socijalizmas» ypač moterims bus tarsi veidrodžiu, kuriame pamatys tikrasias priežastis savo vargų. Pamatys ir budus pasiliuosavimo iš vergijos pančių. Tat ar mažas bus pastumėjimas pirmyn prie žmonijos susipratimo, vienybės ir išsiliuosavimo. Taigi ko laukiame? Meskime į šalį sapni-

ninkus, kabalus, „čertaknyges“, o griebkimės visi pire išleidimo moksliskų knygų!

J. Grinius.

VII-jo Rajono Draugų Atydai.

Praslinkus vasaros karščiams, užstojant rudens laikui ir mums draugai laikas sukristi prie darbo.

Artinasi rajono V-ta konfirencija. Draugai, pasiruoškime į ją. Kuopos savo susirinkimuose privalo apkalbėti sąjungos ir organo reikalus ir sutvarkyti konferencijai įnešimus. Teipgi kuopos privalo išrinkti delegatus į konferenciją, kuri bus spalio 29 d. š. m. Edwardsville, Pa. Bet geistina, kad kiekvienos kuopos atstovas būtų konferencijoje, idant geriau būtų galima apsvarstyt ir apkalbėt savo reikalus ko mums labiausia reikia. Tą dieną kasyklos nedirbs, švęsdamos Mitchellio dieną, taigi draugai bus liوسي nuo darbo ir vertėtų kiekvienai kuopai turėti savo atstovą konferencijoje. Išvakoruose bus rajono naudai atlošta drama «Alkani Žmonės», kurią vaidys L.S.S 78 kuopos nariai iš Exter Baro. Pa., Paukščio svetainėje, kur ir konferencija bus laikoma. Konferencija prasi-
dės sekancios dienos rytą 8 valandą. Todėl delegatams, kad nesusivėlint linkėtina pribut išvakariu, ypač kas gali.

Kuopos malonės išrinkti atstovus tokius, kurie geriau supranta sąjungos reikalus. Vietinių draugų priderystė pasirinti surengimu vakaro ir suvažiavusiais delegatais. Draugai privalėtų prisidėti prie pagelbėjimo parduvinėi tikietus, kuriuos gausite pas rajono izdininką Čepulį ir praplatinti apgarsinimus. Visi turime pasidaruoti, nes nuo visų priklausomose pasekmės mūsų darbavimosi.

Da turiu pridurti, kad kuopos neatlieka savo užduoties priderančiai. Pagal IV-tos rajono konferencijos nutarimą kuopoms buvo išsiuntinėtos blankos dėl patyrimo, kaip stovi kuopos, kiek pilnų narių, kiek piliečių ir koks finansiskas statusas. Vos dvi kuopos išpilde blankas prisiuntė, o kitos matyt visai nesirupina atlikti užduoto darbo. Draugai, butinai turite prisijusti išpildę aplaikytas blankas neveliau, kaip iki spalio 15 dienos, nes reikės išduoti konferencijoje atskaitą iš mūsų rajono stovio.

Visokius susinešimus siūkite šiuo adresu.

1623 Ralph, Ave. Scranton, Pa. A. Valinčius.

Pranešimas II-ro Rajono draugams!

Reikaluose II ro rajono neišvengtina laikyt 9-tą konferenciją. Randasi reikalai, kuriuos jokių kitokių būdu negalima sutvarkyt.

Pagal mūsų nutartas tiesas laikyt konferencijas tik reikalui prisijėjus, o vietą ir laiką paskirs kuopų referendum.

Dėl viso ko nors trumpai paminėsiu tuos reikalus: I Tappo surinktos žinios pinigisko stovio reikaluose ir randasi nuo V-to susivažiavimo, tokios išlaidos, kurias sutvarkyt gali tik konferencija. II-ras Reikalinga apkalbėt apie Veik. Komitetą, kadangi tie draugai, kurie gavo daugiau balsų, negali užimt dviejų vietų sąjungoj.

III-čias Svarbi užduotis apkalbėt mus rajonui, kaip ar-

čiau stovinčiam prie rėdystės, klausimą perkėlimo «KOVOS» ir kitų sąjungos reikalų.

Konferencija jau yra sumanyta I-os kuopos, tą sumanytą parėmė 14-ta ir 42-ra kuopos. Dabar tikta lieka kuopoms ant susirinkimų apkalbėti ir paskirt vietą konferencijai, o laiką man rodos bus geriausiai, kad paskirs ta kuopa, kuri apsiims rengt konferenciją.

Draugai baltimoricčiai perstato Philadelphia, kaipo atsakančiausią dėl konferencijos vietą.

Draugai malonėsit balsuot ten, kur kam geriaus išrodo, kur but praktiškiau. Pasekmes balsų prisiūsit rajono sekretoriui, ant tokio adriso:

F. Laurynaitis, Box 199, Easton, Pa.

F. Laurynaitis.

L.S.S. 32-ros kuopos narių atyda.

Kuopa laikys susirinkimus dusek i mėnesi, kas antrą nedėdieni po pirmam ir paskutini nedėdieni kiekvieno mėnesio, 10 val. ryte, K. Rudaičio svetainėj po num. 193 North Main St., Pittston, Pa. Visi nariai privalo lankyt susirinkimus.

Sekr. P. Kaušius.

Nelauk Ilgiaus!

Jau nereikia garsint, nei pasakot, kas tai yra

«BALTRAMIEJAUS NAKTIS»

Jau daugelis ją nusipirko, ir perskaite siūnčia sąjausmingas dėkas išleistoju, vertėjui ir pardavėjams. «BALTRAMIEJAUS NAKTIS» nors nedidelė knyga, bet teip patraukianti, kad darbi ninkas žmogus, nors ir nelabai pratęs skaityt, pradėjęs teip užsiinteresuoja, kad negali paliant skaitę, pakol neperskaito iki paskutiniam puslapiui. «BALTRAMIEJAUS NAKTIS» teip smarkiai platinasi, teip greit šekasi parduot, o mat vis dėlto, kad ten viskas teisingai aprašyta. (Kunigai net draudžia ją skaityt, mat, bi jo patįs savo darbų ir teisybės žodžio).

«BALTRAMIEJAUS NAKTIS» jau turbūt neilgai bus galima pardavinēt po 75c, nes greitu laiku gali pasibaigt ir prisieis branginti kaip «relikviją». Todėl, kas norite nusipirkt «BALTRAMIEJAUS NAKTIS» dar už paprastąją prekę, pasiskubinkite prisiūst 75c Money Order arba krasos ženkleliais sekančiu antrašu:

«KOVOS» ADMINISTRACIJA

1815 E. Moyamensing Avenue
Philadelphia, Pa.

O tuoj apturėsite labai smagų skaitymą, didelę knygą «BALTRAMIEJAUS NAKTIS».

AUKOS

D. Jokubaičio vardavūse, Chicagoj, tapo suaukauta susirinkusių svečių \$2.25c, kurie skiriamam kankinamam ir paslysta R.R. K. J. O. Šyrvidui (J. O. Šyrvidas nėra R.R.K. nariu R.)
Aukavo šios ypatos: Kaz. Laucius \$1.00, A. Liakavičius 50c, S. Strazdas 50c, J. dargužis 25c, J. Šmotelis 25c, D. Jokubaitis 15c, P. Lukošiušis 10 c. Viso labo \$2.25c (Suaukauta tad \$3.25, bet ne \$2.25. Gal klaida padaryta? R.)

L.S.S. 1 kuopos susirinkime draugai Švedijos streikininkų pašelpai rugsėjo 21 d. suaukavo \$4.00. Aukavo šios ypatos: J.B.S. \$1.00; J. Grinius 50c, J. Grušas 50c, A. Porajus 50c, J. Juodžukynas 25c, K. J. Valis 25c, J. Lellonis 25c, A. Pušinskas 25, K. Tomkevičius 25c, Adomas Milleris 25 c. Viso 4 dol. Pridėjus prie tų atsiūstus J. Gedučio iš Aberkeea, So. Dakota, 90c. J. B. S. ir J. Griniui po 5c, pasidaro 5 dol., kurie tapo peršlyti Švedijos streikininkų šelpimo komitetui.

NORIMA Uzdėt valgomų arba kitokių daiktų krautuvę, lietuvių apgyventojų vietoj. Draugai žinant, atsakančią vietą, malonės pranešti, už ką būsiu dėkingas.

F. J. Bagočius, 274 Union Str. EASTON, PA.

DOVANOS!

Vyra! ar da jūs vis mylimoms merginoms dovanas perkate įvairius blizgučius, kurie niekam nenaudingi ir greit susikulia, arba saldinius, cukrinius, nuo kurių net jau ir dantys išstrunioji! Tad, draugai, jei pirksite dovaną, pirkit gerą dovaną. Štai puiki dovana: užrašyk «TRIMITA», *Laisvosios Dvasios Giesmės ir Dainos*. O tau mylima sesutė iš puikios dovanėles padainuos puikiai skambančiu balseliu, paskambis ant pijano, nulinksmis tavo širdį, kuomi smagiai pasidžiaugsi daugelį kartų.

Prekė \$1.00 už dvi knygi, iš kurių viena liks tau, o kita merginai.

Jog vistiek pirksi dovaną! Tad pirk tuojaus, kol pigu, nes paskui braugiaus turėsi mokėt.

Kovos Administracija

Jau išėjo iš spaudos No.3

«ŽMONIŲ KNYGYNŲ»

Yra tai rinkinys gražiausių Jovaro Apysakų, po bendru antrašu: «Tėvynės Laukuose» —Kaina 10c. N1 Knygelė—«Žemės Išpažintis»—aprašo, kaip atsirado žemė ir visi gyvūnai bei augalai ant jos (Kaina 15c); N2—«Kaip Žmogus ant Žemės Atsirado» (20c); N4 bus apie teatrą—jo istoriją, uždaviniai ir t.t. (jau spaudoje). Už 12 knygelių įvairaus turinio arba už metus prenumeruojant «Žm. Knygynas» atsleina tikta 1 dol. (Iš Lietuvos užsirašant—1 rub.)

«Žmonių Knygynas» dabar vyksta su «DILGĖLES» leidžia broliai Baltrušaitis, Pittsburg, Pa. «DILGĖLES» yra didėliai padidintos ir telpa ne tik juokai ir juokdarški paveldai, bet ir šlaip žinios iš mok-lo, politikos ir t.t. «Dilg.» eina syki kas mėnuo. Kaina 1 dol. (2rub.) metams. Mes spaudėdam teipi plakatus konstitucijas ir visokius spaudos darbus savo spaustuvių; darbų atliekam gerai, greitai ir pigiai. Adrias laiskams ir pinigams siūsti:

BALTRUŠAITIS BRO'S.

2304 Fifth Ave., Pittsburgh, Pa.

Žmonės net biedniausioj bakužėlėj gali sau pasigaminti buteliuką «Anchor Palm Expeller» už 25 c. Reumatizmas, patūkimas, skaudėjimas visose dalyse kūno, etc, tais vaistais yra tuoj pašalinami, nežinint ar biednas ar bagotas. Tai yra geriausias vaistas, tikta 25c arba 50c visose aptiekose.

Gražus Mūrinis Namas

Su žeme ir vėsa įrengimais, ant 3-jų lubų aukščio. Lotse 15x6' pėdų didumo. Vieta labai graži, lietuviams apvyventa aplinkė. Nepraleikite lietuvių progą, nes labai pigiai parduoda: priežastis—pardavimo dėlė savininko susirgimo—kiekvieną laiką galite atėit, apžiūrēt ir pasiklaust prekės:

Gerh Schrandt

1545 So. Front St., Philadelphia, Pa.

Kad duoda, tai imk Dovanas!

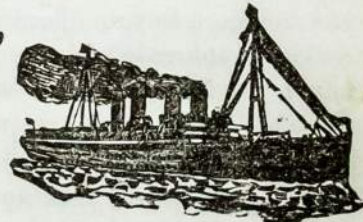
Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau arba naują skaitytoją laikrašėni prikaltis, prisiūnčiant prenumeratą metams \$2.00 už «Kovą», «Lietuvą», arba «Vienybę Lietuvių», apturės dovanų garsingą knygą verstą iš prancūzų kalbos «BALTRAMIEJAUS NAKTIS», arba ir didelę knygą verstą iš anglų kalbos «Ruisa», kurios prekė yra 1 doleris perkant. Jei ne žinau naudingumo ir vertes tu knygu, tai kiekvienas apsišvietęs lietuvis paaišks, nes tukstančius tu knygu jie išpirko, teip visiems patinka. Siūnčiant prenumeratą adresuoti išleidėjus vardu:

J. NAUJOKAS, Madison Sq. 189. New York, N. Y.

Kaip tik prisiusite pinigus, tuojaus apturėsite sau pasiskirtą laikraštį ir knygu. Duodu dovanas, nes noriu, idant laikrašėjų skaitytojai daugintusi, teip skleist šviesą, tiesą ir laimę tarp lietuviu. Metal skaitosi nuo užsirašymo laikrašėio.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerliausių linijų laivų.

Išmains pinigus ir išsiūnčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

NEPSIGAUK PATS SAVE.

Vyrai ir moteris, kurie apsigaudinėją patys, yra didžiausį savo priešai. Dievas davė Tau sveikatą, tą didžiausią turtą, idant ją sergėtumei ir atsakančiai naudotumeis. Didelės upės susilieja iš mažų upelių. Didelis medis išaugą iš mažų atžalų teipgi ir sunkios naikinamosios žmogų — ligos ir išsiplėtoja iš menkų apsirėškimų nesveikumo; todėl jei pajutęs tuojais nesi- gydysi o sakydams lauksti rytojaus, tada apsigaudinėsi patsai save.

Dr. E. O. COLLINS,
uzdėtojas
Collins N. Y. Medical Instituto.

Šyk: **The COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE**

140 West 34th Street, New York, N. Y.

Dr. J. J. McGlade, Dr. J. F. Coyle, Medical Direktorai.

Kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po p. Švent. nuo 10 iki 1 Vak. Ut. ir Pet. 7-8

Prisiusk 10c. markėms, apturėsi garsiąją knygą, Dr. E. O. Collins, "Vadovas in Sveikatą", parašytą lietuviškai.

STEFAN PAPIERNIK

Lenkiškas Bankierius, Laivakorčių agentas ir Publiškias Notarijus.

**807 S. Front ir
352 N. 25 St.**

PARDUODA
LAIVAKORTES ANT

VISŲ LINIJŲ | VISAS PASAULES DALIS. MAINO PINIGUS
IR SIUNCIA | VISAS ŠALIS UZ KURSO KAINAS.

**Kamp. 23. ir Callowhill gatv.
Philadelphia, Pa.**

Antrašai L. S. S. A. Centro Viršininkų.

L. S. S. CENTRO SEKRETORIUS

Aug. Purvis, 218 W. 124-th St., New York, N. Y.

PILD. KOM.

M. M. Rice (Račiūtė), Gen'l Del. New York, N. Y.

J. Kačergius, 120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

P. Norkus, 25 Van Buren St. Passaic, N. J.

VEIK. KOM. SUSINEŠIMŲ SEKRETORIUS

J. Stasiulevičius, 31 E. Broad St., Hazleton, Pa.

Lietuviai, visokiuose reikaluose
remkit savo vertelgas. Reikalui at-
siradus kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius.

2636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.

Telefonas Bell 397 Kensington.

Bell Phone: Frankford 454 D.

George S. O'Connor

4464 RICHMOND ST.
PHILADELPHIA, PA.

PLUMBERIS.

Pertaiso gaza ir sutvarko kitus dalktus
reikalaujantius taisymo. Teipgi intai-
so gazo, garo ir šilto vandens šilumą.

Bell Phone 2477

Keystone 4269

ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arieklos, vyno, likie-
rio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteli-
nuose Szmidt'o bravoro. Dirbtuvė mine-
rališkų vandenų.

Kalbam lietuviškai, lenkiškai, ruskai ir angliskai.

2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

EDWIN M. SIPE

PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS

2712 E. Allegheny Ave., Philada.

Mono darbas gali but matomas nau-
joje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

Frederick D. Felto

SALIUNAS

S. W. Cor. Richmond & Allegheny Av.
PHILADELPHIA, PA.

Yra tai ge-
riausia
UŽEIGA
lietuviams.

Vienatinis
Philadelphijoj
Letuvis
AGENTAS
Laivakor-
čių ir Pini-
gų Siunti-
mo į visas
Svielo Dalls.

Išdirba daviernastis ir kitus dokumentus.

A. M. STANELIS

306 N. 13th St. TELEPHONE
Keystone, Race 2605
PHILADELPHIA, PA.

Mokykis Angliškai!

Aš mokinu Anglišką Kalbą ir kitus dalykus
pagal geriausią metodą (būdą) su geriausia
pasekme. Lektijos išsiunčiamos po visas
Jungtines Valetybes. Atsiųsk atvirą laiškelį
[Postal Card IŠSIUNČINETOJAS LEKCI-
JU IR PRIVATIŠKAS MOKYTOJAS.
Chas. A. Jaffe 622 S. 11th St.
PHILADELPHIA, PA.

**DR. RICHTER'S
"PAIN-
EXPELLER"**

Su vienu buteliu
Pain Expelerio

Galit askausmu giltino praginti.
Šiems vaistams dėl sutepimo negal
joki kiti lygintis. Niekas neduoda
teip greito palengvimo ir pastoven-
čiai skausmuose Romatizmo, Neu-
ralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t.t.
Ganami visose aptiek. už. 25 ir 50c

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl st., New York.

Tėmykit ant Ankerio
ženkle apsaugojimo

ST. KEMPA

2804-06 Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veselioms, krikštynoms,
pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras
ir teisingas tautietis. Prekes prieinamos.

Keystone Telefonas: "Aet 42-65-A.

NAUIAS ISZRADIMAS

Sustiprinimui ir užlaikymui plauku.

Tukstančiai pliku žmoniu atgavo puikius plau-
kus, sulaukė silkinimą plauku. Duodam roda dy-
kai per laiška, kaip išgydyt silkinimą plauku, pu-
čkus, didervines, niežus ir lytiška bruda. Nuo ko-
ju užtrinu tik 10c. Mesturime daug padėkavoniu
laišku visokių tautysčių. Tuojau rasyk pas mus:

J. M. BRUNDZA Co.

996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

Tik viena aptieka

visoje Philadelphijoj kur galima susikalbėt
lietuviškai ir apturėt teisingus vaistus. Di-
džiausia krajava aptieka D ro Pharmacy J.
PINIONZER, kurioj darbuojas teipgi krajavas
aptekorius S. JONKUS (lietuvis). Čia gausit
visokių Ilekarsčių. Rašit vienda daktarą.

2984 RICHMOND ST., PHILAD A.

Bell Phone
Kensington 57-88

S. Szveda

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius :
2409 E. Norris St., Philadelphia.

Visuose reikaluose kreipkitės pas savo tautietį,
kurs visus reikalus atleka prieliskai ir pigiai.

NAUJAS KATALOGAS

kokio nebuvo lietuviškoj kalboj, bus
kožnam prisiustas ant pareikalavimo
kuris prisius 10 c. markėms. Tame
kataloge telpa aprašymai, apie Elek-
triškų Krutančių paveikslų mašinas,
magiškas lempas, štukas, visokių ga-
tunkų knygas ir tt. Kas nusipirks
naują juokingų dainų knygelę "Dai-
ny Vainikėlis" kurios prekė 25 cent.
tam prisiusime katalogą dykai. Rei-
kalaujame gerų agentų pardavineji-
mui mus tavory po miestus ir mies-
telius. Adresuokite:

GEO. A. PUPAUSKY & Co.,
1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE Lithuanian Socialist Federation of America

J. BALTRUSAITIS, Editor F. J. BAGOCIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World		PRENUMERATA visose dalyse svieto	
One year	\$2.00	Vieniems metams	\$2.00
Six months	1.00	Šešioms mėnesiams	1.00
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50
ADVERTISEMENT RATES		APGARSINIMU KAINOS	
One inch once	50c	Colis syki	50c
One inch one month	\$1.00	Colis per mėnesį	1.00
One inch one year	10.00	Colis per metus	10.00

All Communications should be addressed Visoktuose susiėsiimuose adresuokit:

"KOVOS" Spaustuvėj spaudinam visokius spaudos darbus.

Spauzdinam netik plakatus, tikietus ir programus baliams, bei teatram, netik visokius biznieriškus apgarsinimus, draugystėm ir kliubam konstitucijas, bet ir visokias dideles knygas. Užsaky-mus išpildom visuomet į laiką greit, gražiai, už labai prieinamą prekę. Turintieji koki-nors spaudos darbą, kreipkitės į "Kovos" spaustuvę kiekvienam laike ypatingai ar per laiškus sekančiu ant-rašu:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

Pirkejas atsinešes arba at-silutes šita iškarpa, gaus 10 per cent pigiau. Labai paranku. Visi juos rinkit.

ATKREIPKIT ATYDA
ir pirkit visus trunkus geriausioje vynu sankroje. Mes turime daugybę užsieninio ir vietinio gerimu.
Degtinė { kvorta nuo 50 centų iki vienam dol. 50 cen
California Brandy { gallonas nuo 1 dol. 75c. iki penkių dolerių
California Vynas nuo 30 centu iki 1 doleriui 55 c.
ARAKAS [Rum] nuo 75 centu iki dvieju dolerin.
Veselioms perkant, duodam pigiau. Pirkėjams duodame gražias dovanas. Kalbam lietuviš, lenk, ruskai ir kitaip

B. Z. JESSAR.
1748 Orthodox St. Frankford Philadelphia, Pa.

NAUJAS IŠRADIMAS!
S U P A G E L B A
Chemijos ir Naujausių garsių išradėjų Mašinu Nukvarbuoju visokius drabužius neardant.
Kam jums vaikšiot nudevėtose bei nušutusiose drapanose, jeigu už labai pigiai galite atnaujinti ir perkvarbuoti visai neardant siūlių, kad ir seniausias drapanas.
Mēs, nuolat besidauginant kostumeriam, įtaisėme naujausio išradimo dažomasias mašinas tam tikruose namuose pagal francūzišką metodą. Drabužius kvarbuojame kaip vyriškus, teip ir moteriškus, o teipgi ir visokius dyvonus, blanketus, firankas, portyerus ir t.t., kokiais tik kas nori dažais. Teatrališkoms trupoms padarome kostiumus (drapanas) traukyje vienos valandos. Pavestą mums darbą atliekame gerai, greitai ir sąžiniškai. Kreiptis prie mūsų galite: ypatingai, laiškeliu bei per telefoną-

JAN KUKULSKI,
3032 Richmond St. 3005 Frankford Ave.
Bell Phone 45-59 A Kensington, Bell Phone 45-74 A. A Kensington.
PHILADELPHIA, PA.

ARGO
Gloss Starch
PALAIDAS krakmolos pridulka pas šorninką, ir jųsu dra-bužiai lieka pilki arba geltoni.
Argo yra geriausias krakmolos visokiems drabužiams – šaltam ar karštam vandenij.
Pamegink baksuka Argo, :: :: tik 5c

ARGO GLOSS Starch
THE STARCH FOR EVERY PURPOSE
FOR HOT AND COLD STARCHING

J. M. Makurat
Graborjus ir Balsamutojus
Atlieku viską atakančial, geral, greitai ir pigiau
3112 Richmond St., Philadelphia.
Tel.: Keystone 4275 D. east.

GEORGE BELAWSKIS
1216 S. 2nd St. Philadelphia.
LIETUVIŠKAS SALIUNAS.
Lietuviški kve-penti cigarai, geriausia degtinė McHenry, Treiner ir kitu. Linksma vieta, geras patarnai-nas, grina lie-tuviška kalba.

Gerl dantys yra neatbutinal reikalngi geral sveikatali, todėl nueik pas dentistą
Dr. J. I. Halpern
868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.
Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.
Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare. Nedėliomis 9 iki 4 vak.

G. W. Kownacki
2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa
Sallunas ir Vynyczia
Geriausi Amerikoniski ir užrubežiniai Vynai, Likieriai, Arilkos ir Cigarai. Atsilankykit pas tautietij

Telefonai:
Bell Kena. 36-18-A
Keistone East 42-21-D
JONAS F. BAJ
Lekiškai-Lietuviška Stainė
šiaurinej Philadelphijos dalyj. Arkllai gata-vi kiekvienoj valandoj veselioms, krūks-tynoms, pagrabams ir pusivažinejimams.
2501 Edgemont St., Phila., Pa.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.
VISIEMS ŽINOMAS
DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, P.A.
Priėmimo { Iki 10 iš ryto. Nuo 2 iki 3 P.M.
valandos: { Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikabēt rusiškai ir lenkiškai.